СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ XI. Скрентонъ, Па., Четверъ 23-го липня, 1903. Число 30. Vol. XI. Scranton, Pa., Thursday, July 23, 1903. No. 30.

НОВИНКИ.

— **О. Петрашевичь** зъ Braddock, Pa. заарештувавъ (за позволенемъ питсбурского бискупа Фелана) головного Управителя „Соединенія“ о. Поливку за те, що тойже чернивъ его го ґазетахъ. Лоеръ спровадивъ Пол. до Питсбурґа и тамъ его арештували. О. Поливка выйшовъ на волю скоро поставлено за него бондъ. Судова росправа вôдбуде ся въ Септембру. Щось говорять люде, що о. Поливка выбиравъ ся чи выбираесь на парафію до Карнеґі, Па.

— **Царославный** протоерей (менчий вôдъ Товта) о. Недзельницкій опустивъ Алеґені и осѣвъ на ул. Вайнъ въ Питсбурґу коло каплички, яку поставлено вмѣсто катедры. Его мѣсце въ Алеґені занявъ о. М. Кошевичь.

— **Сильне** землетрясене навѣстило минувшого тыжня полудневу Африку и заподѣяло богато шкоды. Чи и скôлько людей погибло при тôмъ — доси невѣсно.

Пожежа знищила въ Городиловѣ, золочѣвского повѣта (Галичина) 7 селяньскихъ загородъ. Въ огни втратило жите 2 дѣтей, а кôлька осôбъ тяжко попекло ся.

— **Всѣ** кельнери (бартендри) въ мѣстѣ Клівландъ, О., застрайкували вôдъ дня 15. с. м. домагаючись побôльшеня платнѣ. По кôлькохъ дняхъ страйку богато властителѣвъ реставрацій и готелѣвъ зґодило ся на жадану пôдвышку, а прочй „твердшого серця“, будуть также спонуканй здѣлати такъ само, бо бартендры, зъорґанізованй въ сильну юнію, держать ся знаменито.

— **Новый** священикъ о. П. Понятишинъ приѣхавъ зъ старого краю до Сп. Державъ 20 с. м. на корабли „Vaterland“.

— **Зновь** стало ся нещасте на Бесемеру, Па., дня 4. Юлія. Костьо Адамъ хотѣвъ стрѣляти, що роблять и Американцѣ. Вôнъ взявъ до пять фунтôвъ пороху и порохъ неосторожно запаливъ у рукахъ, котрый его такъ попѣкъ по грудехъ и твари, що мусѣвъ бути вôдосланый до шпиталю где умеръ. Вôнъ походивъ зъ Галичины, села Маластова. Не належавъ нѣ до братства нѣ до „Союза“. Зôстала по нѣмъ жена зъ однорôчною дитиною.

М. Ющакъ.

— **О. Берецкій** лишивъ парохію Маганой Сити и осѣвъ въ Карнеґі, Па.

— **Якъ** въ Сп. Державахъ дбають про народню просвѣту видно хочь-бы й зъ сего, що минувшого року вплинуло дорогою добровôльныхъ жертвъ 10 міліонôвъ, 306 тысячь 400 долярôвъ на публичнй бібліотеки. Найбôльше жертвувавъ на ту цѣль звѣсный міліонеръ Андрю Карнеґі, бо ажь 6 міліонôвъ 679 тысячь долярôвъ и за его грошѣ повстало найбôльше публичныхъ бібліотекъ.

— **О. Заклиньскій** повернувъ по 3-лѣтнôмъ побутѣ въ Канадѣ назадъ до Сполученыхъ Державъ и осѣвъ на парохіи въ Patton, Pa.

— **Довѣдуемо** ся, що всѣмъ угорскимъ греко-катол. священикамъ, котрй приѣзджають до Америки, рядъ мадярскій дае грошѣ на подорôжь а декотрымъ навѣть утримане.

— **Великй** повени навѣстили послѣдными днями днями Румунію и полудневу Буковину, Найплодороднѣйшй долины надъ Серетомъ и Прутомъ лежать пôдъ водою, а шкоди дуже великй.

— **Своякъ** Вашинґтона. Въ мѣстѣ Грацу, въ Австріи, померъ минувшого тыжня баронъ Максиміліянъ Вашинґтонъ, котрый походивъ зъ родины незабутого борця за волю и першого президента Сп. Державъ Юрія Вашинґтона.

Покôйный бувъ членомъ австрійской палаты панôвъ и президентомъ рôльничого товариства въ Стиріи. Померъ въ 74-ôмъ роцѣ житя.

— **Недавно** сему бачили люде о. Обушкевича въ Ню-Йорку въ ческôй Народнôй Будовѣ. Кажуть, що о. Обушкевичь хоче спроваджувати зъ краю трубы для тамошнои банды, але не знати чи достане ордеръ, бо ческихъ людей тамъ досыть.

— **Знана** спôлка Лешко Горбаль и Гриць Журавъ въ Derby, Conn. не истнуе. На дняхъ продали оба бизнесмены свôй вспôльно удержуваный сальонъ спôлцѣ двохъ італійцѣвъ, корыстно и зъ заробкомъ. — Сего тыжня выѣхавъ зъ Ансоніи Филипъ Трушъ, щобы повернути до краю.

— **Богатй** псклады твердого угля вôдкрыто въ повѣтѣ Ровтъ, въ Колорейдо. Уголь зъ нововôдкритыхъ копаленъ мае бути не гôршій вôдъ пенсилвенійского.

— **Въ** Нюйорку (г., м.) дня 10. юлія б. р. закôнчила ся руска пополуднева школа (филія джерсиситска) а зачне ся знову ажь по вакаціяхъ. Школу провадять, о. Н. Пôдгорецкій и п. Юр. Пôдсадочный.

— **Куда** еще не гонить нужда галицкихъ Русинôвъ? Недавно выѣхала до Швеціи партія рускихъ робôтниковъ зô Сходнои Галичины, зложена зъ 130 хлопôвъ и 5 жѣнокъ, до тартаковыхъ робôтъ въ тамошныхъ лѣсахъ. Такъ само до Швайцаріи поѣхало пôвъ сотки рускихъ косарѣвъ до сѣнокосôвъ въ альпейскихъ горахъ. Ту и тамъ робота тяжка, але услôвя, якъ доносить „Дѣло“, мають бути дуже користнй. Роботу для тыхъ людей вышукавъ „Народный Комітетъ“ зô Львова, котрый взявъ собѣ за цѣль помагати тымъ робомъ народови.

— **Невыслѣдженй** доси злодѣѣ обôкрали руску церкву въ Уйгелю, земплиньскои стол. на Угорщинѣ. Злочинцѣ влѣзли до церкви черезъ вôкно.

Нове братство

св. Петра и Павла въ Ню-Александрія, Па. заложивъ Йос. Данилочивь. Врацтво числить 15 членôвъ. Першими урядниками суть: Олекса Кароль председатель, Стефанъ Якимцьо секретарь и Стефанъ Васильчакъ касіеръ.

— **Якъ** поводивъ ся убитый сербскій король зô своими пôддаными? Сербскй часописи подають мѣжь иншими отсй двѣ пригоды зъ часôвъ панованя короля Александра: Оденъ зъ высшихъ офіцирôвъ арміи не поклонивъ ся на улици одному зъ братôвъ королевои Драґи, бо Люневичѣ були лише поручниками и не належали ще до королѣвского двора. Зґаданого офіцира покликано сейчасъ до конаку и тамъ приказано ему черезъ пôвъ годины переходити попри сидячого на фотели Люневича и кланяти ся ему безнастанно. Оденъ зъ высшихъ урядникôвъ не выславъ своеи доньки, молодои панны, до конаку на двôрскій обѣдъ, зъ огляду на лиху славу королевои Драґи. Король Александеръ другого дня поручивъ привести до конаку зґадану панну, покликавъ кôлькохъ двôрскихъ слугъ и въ своѣй присутности казавъ кождому зъ нихъ знасилувати дѣвчину.

Розумѣе ся, що не лѣпше роблять и другй европейскй королѣ та царѣ, але про нихъ не вôльно нѣчого писати.

— **Страшный** хмароломъ навѣстивъ оногды мѣсточко Ґрінсбурґъ, Па. и охрестнôсть, запричиняючи на 800 тысячь долярôвъ шкоды. Дощь падавъ величезными струями, ляло ся, мовь зъ цебра, въ наслѣдокъ чого выступили зъ берегôвъ всѣ рѣчки и поточки, греблѣ и насыпы ставу перервали ся и до двохъ годинъ цѣла охрестнôсть була залята водою. Катастрофа була такъ наглою и ненадѣйною, що люде не мали навѣть часу подумати о ратунку. Обчисляють, що около 100 осôбъ втратило жите въ розбурханыхъ филяхъ, а въ тôмъ числѣ е кôлька десять гостей, котрй приѣхали були на прогульку до Овкфордъ Парку коло Ґрінсбурґъ. Доси выдобуто зъ воды 30 трупôвъ.

— **Коло** стаціи Ракфишь, у Вирджініи, зъударивъ ся передъ 6-ма днями особовый поѣздъ зъ тягаровымъ и розбивъ ся на дрôбнй куснѣ. Зъ людей погибло притôмъ 25 осôбъ, мѣжь котрыми було такожь богато австрійскихъ и угорскихъ еміґрантôвъ. Покалѣченыхъ начислено 40.

— Хочете правовати ся, выставити кому повномочіе, купити або продати маетокъ, дôстати сплатокъ, сколектовати грошѣ вôдъ довжниковъ або увôльнити ся вôдъ войсковои екзекуцирки, пишѣть до John-a Nemeth-a, 457 Washington St. New York, N. Y. Вôнъ вамъ всьо зробить якъ найлѣпше и скоро.

— **Братство** св. О. Николая въ Майнерсвилъ, Па. вôддѣлъ въ Союзѣ 78. вôдбувае свои мітинґи кождои першои Недѣлѣ по 15-ôмъ въ церковнôй гали. Урядники братства слѣдуючй: С. Бардонь, председатель; А. Марцинко, заступникъ; Гарий Беньо, Box 464, секр; Ст. Бончакъ, заступникъ; Яцко Гербутъ, касіеръ; Ив. Плавчанъ и Ив. Бованковичь, дозорцѣ касы; Ив. Савчакъ, капитанъ; Анд. Стержецкій, дверникъ.

Що се значить?

Минувшого року вымуфовавъ о. Обушкевичь зъ Mayfield, Pa. Скитавъ ся по рôжныхъ плейзахъ щось зъ кôлька недѣль доки не осѣвъ въ Mahanoy City, Pa. Въ Mahanoy City, хотяй тамъ живе председатель Общества и другй вплывовй люде въ парафіи — о. Обушкевичь чомусь не высидѣвъ тамъ анѣ року але муфувавъ до Карнеґі, Па. Въ Карнеґі не посидѣвъ також довго, бо заледви пару мѣсяцѣвъ а теперь, якъ довѣдуемо ся, о. Обушкевичь перемуфовавъ до Ню-Йорку и мешкае на бордѣ у М. и В. Фекулôвъ близько „казеты“. Дуже намъ дивно, що такій старый „заслуженый“ чоловѣкъ послѣдными часами такъ часто муфуе. Видно, що любовь народа до о. Обушкевича, котрою вôнъ такъ часто любивъ хвалитись — перемѣнилась въ щось иншого — инакше вôнъ не муфовавъ бы такъ часто. А длячого перемѣнилась? — не тяжко вгадати. Черезъ его теперѣшну католицко-царославно-москвофільску політику. А може бути о. Обушкевичь поѣхавъ до Ню Йооку заложити корчму, бо въ Олифантѣ радикалы въ его готелю пити не хотять а хрунѣ хотѣлибъ пити але за дармо, то може въ Ню Йорку лѣпше пôде бизнесъ.

— **Екскуршенъ** до Лейкъ Лодоръ на дохôдъ Олифантской церкви выпавъ, если взяти на увагу сильный дощь, вповнѣ вдоволяючо. Въ екскуршнѣ взяло участь понадъ 600 людей а дохôдъ на церковь прийшовъ такожь досить великій.

— **Звертаемо** увагу канадійскихъ Русинôвъ на тое, що въ Канадѣ право не заказуе учити въ школахъ руского языка. Право позваляе учити въ школахъ и руского и анґлійского языка. Длятого канадійскй Русины повиннй уважати кого выбирають за школьныхъ тростісôвъ, щобы опôсля не выбрали якихъ хрунѣвъ, (якъ вже не разъ лучилось), що кричали: „намъ не треба руского языка — мы хочемо учитись тôлько по анґлійски“.

— **На** рѣцѣ Тисѣ, коло Вышовы, мармарошской ст. (Угорщина), перевернувъ ся човенъ, якимъ перевозило ся 9 осôбъ, наслѣдкомъ чого всѣ впали до воды и почали тонути. Люде, що були свѣдками нещастя поспѣшили сейчасъ на помôчь, та заки добили ся до тонучихъ, 4 особы втопили ся.

Ера ошуканцѣвъ.

Кожда часопись подае майже въ кождôмъ числѣ вѣстки про рôжныхъ ошуканцѣвъ такъ якъ колибъ чеснота опустила сей свѣтъ разъ на всегда. Мусимо бути дуже осторожнй, коли купуемо якйнебудь товары а передовсѣмъ при закупнѣ поживы та лѣкарствъ. Дуже часто звертали нашу увагу на се, що вмѣсто правдивого Тринера Американьского Еліксіру Ґôркого Вина люде одержували безвартнй наслѣдованя. Сей лѣкъ позыскавъ собѣ довѣріе людей, будучи черезъ довгій часъ въ продажи и приносячи здоровле и выгоду въ тысячѣ домôвъ. Въ слабостяхъ жолудка якъ такожь вô всѣхъ другихъ хоробахъ походячихъ зъ нечистои крови нема ему рôвного лѣку. Складае ся вôнъ зъ вина и корѣня, бо вино побуджуе жолудокъ до природнои дѣяльности а корѣне вôдновляе и утримуе въ силѣ орґаны травленя, кровь и нервы.

На продажь у всѣхъ аптикахъ, або у фабриканта. Jos. Triner. 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Pilsen Sta.

ЛЮБОВЬ.

Фантазія.

Промѣнемъ яснымъ злетѣла на землю зъ краины Свѣтла й Сонця.

Свята й чиста навчила насампередъ вѣрити въ рай надземскій, въ нескôнченôсть щастя житя позагробового, навчила любити богôвъ и высшй силы.

Потôмъ казала любити землю родинну, земляковъ, вôтчину. Огорнула цѣлй масы народôвъ, що зъ львиною вôдвагою кидали ся до боротьбы за волю и свободу того и тыхъ, що ихъ полюбили.

Міліоны борцѣвъ падали на кровавыхъ побоевищахъ. Бороли ся цѣле жите за любовь и переплачували его любвою.

Міліоны сердець розривала страшнымъ болемъ тамъ, де на засланю оковано еи въ кайданы каторжниковъ.

А коли хотѣли еи вгасити, душу здоптати а людскôсть спôдлити, вона маестатично пôднесла ся, дала силу духови й ухоронила людей вôдъ упадку.

Зъ часомъ забажала що-разъ то бôльшихъ здобуткôвъ. И розтягла свое панованє на всѣ краѣ свѣта, всюды вытиснула свое незатертє пятно и защепила ся въ серцяхъ всѣхъ людей. Полюбила зникаючй свѣтла земскй и, перелѣтаючи зъ цвѣта на цвѣтъ та збираючи зъ нихъ мѣдъ и порошокъ, стала ся страшною, нищачою росою.

Стала ся неминучимъ правомъ природы. Кождый терпѣвъ, бо любивъ, а любивъ, бо терпѣвъ.

И прийшовъ часъ, коли идеѣ высшои любовы зникли поволи и уступили передъ любовію еґоістичною, марною, зводливою...

Любовь — змѣнна и нестала. Забажала зновь найти ся въ своѣй первѣстнôй вôтчинѣ — забажала знову погуляти середъ Сонця й Свѣтла.

Пôднесла ся у гору, та... о горе!... не приняли еи до неба еи яснй товаришѣ...

Изъ схиленою въ низъ головою, въ забруканôй одежѣ пôйшла грѣшниця передъ судъ Бога. Судъ сеи власти бувъ трудный. Заслуги покутницѣ були великй, грѣхи — не меньшй. Богъ оденъ мôгъ еи розрѣшити.

„Встань!" — сказавъ Богъ. — „Встань зъ пониженя, приодѣй чисту одѣжь, натхни такъ, якъ на початку свого истнованя, душѣ народôвъ святою любвою вôтчины и вѣрою въ еи лѣпшу будучнôсть, въ еи свободу, а будешь спасена!"

И полетѣла зновь свята, вôдрожена Любовь на землю зелену...

Caspar, Cal. 24. червня 1903. Мирославъ С.

Чи Серафимъ мае власть святити?

Позаякъ въ послѣдныхъ часахъ прибувшій зъ Греціи епископъ Серафимъ почавъ широку місіонарску дѣяльность мѣжь Американьскими Русинами, особливо въ Канадѣ, бо навѣть посвятивъ кôлькананцятьох священиковъ — то многй люде зачали удаватися до насъ зъ запитанемъ чи справдѣ Серафимъ е епископомъ и чи справдѣ мае власть святити. На питане се не могли мы нѣчого певного вôдповѣсти доки не удалось намъ роздобути грамоту Серафима, котрои копію понизше подаемо и котра показуе, що Серафимъ е справдѣ епископомъ а не ошуканцемъ (якъ писали деякй ґазеты) и що справдѣ мае право рукополагати священиковъ.

Ось вôдпись грамоты Серафима яку доставъ коли посвятили его на епископа.

„БОЖІЕЮ † МИЛОСТІЮ

† Го проен Константінопілеос Антірос патріарх

Печать.
(П. К. А.)

† Архіепископъ Фаворскій Стефанъ Намѣстникъ Іерусалимскаго Патріарха, пребывающій въ св. градѣ Выфлеемѣ.

Печать:
Го Архіепископос Таворіу Стефанос
1898
†

† Смиренный Нилъ Митрополитъ бывшій Карпатскій и Касскій пребывающій въ Смирнѣ.

По благодати и власти, отъ Архіерея великаго Господа нашего Іисуса Христа, данней намъ, сего добрѣ проходящаго служенія магистранта Богословія С. П. Б. Духовной Академіи бывшаго священника Стефана Уствольскаго, въ монашествѣ іеромонаха, а затѣмъ Архимандрита Серафима — судихомъ достойна быти сугубыя чести и власти — на степень Епископа избрали, благословили и рукоположили есмѣ лѣта Господня ацв мѣсяця Сентября въ 15. день (Октября въ 11 день).

Отъ нынѣ убо Епископъ миссіонеръ Серафимъ — братъ нашъ и сослужитель — имѣетъ власть вся епископскому чину подобающая дѣйствовати и совершати хіротоніи — по обычаямъ и правиламъ Свв. Апостоловъ, Священныхъ Вселенскихъ святыхъ семи Соборовъ и Свв. Отецъ и по всему прочему, содержимому святою Восточною Церковію и пребудетъ непоколебимымъ во вѣки.

Извѣстнагоже ради свидѣтельства, яко онъ — Магістрантъ Богословія С. П. Б. Духовной Академіи Архімандритъ Серафимъ (Уствольскій) — на степень Епископа — міссіонера нами избранъ оудостоенъ, рукоположенъ и благословенъ — дана ему сія грамота, рукою нашею подписанная, и печатію утвержденная. Лѣта Господня ацв Сентября въ 15 день (Октября въ 11 день).

Печать: (П. К. А.) и три одинаковыхъ печати (Елес Теу Неілос метрополітес ен Смирне)

(Гербовая марка Шестъдесятъ коп.)

С. Я. Гольденвейзеръ.

Я нижеподписавшій ся удостовѣряю вѣрность этой копіи съ подлинникомъ ея, представленомъ мнѣ, Симеону Яковлевичу Гольденвейзеру, одесскому нотаріусу въ конторѣ моей, бульварнаго участка, по Ришельевской улици, въ домѣ подъ нрь 12, кандидатомъ Богословія С. Петербурской Духовной Академіи Стефаномъ Михайловичемъ Уствольскимъ, жительствующимъ въ Одессѣ, на Пушкинской улици, въ Андреевскомъ подворьѣ. При сличеніи мною этой копіи съ подлинникомъ, въ послѣдномъ, подчистокъ, приписанъ, зачеркнутъ словъ и никакихъ особенностей не было. — Подлинникъ гербовымъ сборомъ не оплаченъ. — 1902 года, Октябра 18. дня. По реестру No 1793.

Печать:
Печать нотаріуса
Симона Яковлевича
Гольденвейзера:
Въ Одессѣ.

Нотаріусъ
С. Я. Гольденвейзеръ.

Вôдпись сеи грамоты могуть цѣкавй бачити за школомъ въ домѣ о. А. Ваниньского на розѣ улиць Stella и Power въ Винипеґу.

(73)

Листъ изъ старого краю.

Політична ситуація.

Въ Австріи на разѣ роспустили парляментъ на вакаціи, а правительство буде залагоджувати, що потрѣбно, на пôдставѣ § 14. Послѣдна сесія парляменту не принесла нѣякои користи не то вже народови, але навѣть самому правительству. Ухвалено законъ про цукрову конвенцію, и показало ся, що другй державы не схотять на него згодити ся. Ухвалено войськове предложене, але въ Угорщинѣ настала обструкція, войськового предложеня тамъ не принято, а наслѣдкомъ того ухвала австрійского парляменту такожь безпредметова. Зрештою нѣчого бôльше не ухвалено. Правительство думало ще перевести черезъ парляментъ буджетову провізорію, але Чехи загрозили обструкцією, нѣмецькй партіи завязали знову спôлку мѣжь собою, для „обороны правъ нѣмецкого народа" (бо имъ дуже зле тутъ!), а д-ръ Керберъ „взявъ и роспустивъ парляментъ на вакаціи...

На Угорщинѣ знову трохи инакше. Завдяки обструкціи президентъ міністрôвъ Сейлъ мусѣвъ уступити, а новый кабінетъ зложивъ ґр. Куенъ-Гедерварі, дотеперѣшный кроатській банъ. Певне за заслуги коло „добра" Кроатіи и Слявоніи покликала його корона на становище президента міністрôвъ...

Зъѣздъ польськихъ „Соколôвъ"

зачавъ ся 27. с. м. у Львовѣ. „Соколы", се передовсѣмъ товариства ґімнастичнй, але въ кождого народа мають вони також патріотичнй цѣли, ну, а польськй „Соколы" се яркй шовіністы и русиноѣды, бо весь польській патріотизмъ зъ малыми выѣмками не може обôйти ся безъ дикои ненависти до Русинôвъ. Такъ отъ польськй „Соколы" устроили собѣ сего року свôй зъѣздъ на руськôй земли, у Львовѣ, а на те свое свято запросили такожь „Соколôвъ" ческихъ и хорватськихъ, абы передъ ними показати, що Львôвъ, се польське мѣсто, а Галичина — польська земля. Руськй „Соколы" и руськй ґазеты запротестувати противъ такого наѣзду польськихъ шовіністôвъ на руську землю, але протестъ той видный лишь на паперѣ, бо завдяки теперѣшному правительству вся Галичина, а спеціяльно Львôвъ мають дѣйстно верхній выглядъ — польській, а въ чіихъ рукахъ сила, той ґаздуе, хочь-бы и въ чужôй хатѣ. А противъ такого ґаздованя одно лишь поможе: выкинути зъ хаты!

Нападъ польського ксьондза.

Въ чортковськôмъ повѣтѣ е невеличке село Скоморошє, въ котрôмъ мешкають зъ выѣмкомъ кôлькохъ латинниковъ самй Русины греко-католицького обряду. Отже до церкви въ тôмъ селѣ приѣхавъ 1. с. м. польській ксьондзъ Турчаньскій зъ Будзанова и безъ дозволу греко-католицького пароха вôдправивъ тамъ богослужене. Коли мѣсцевый парохъ, довѣдавшись про те, приказавъ кс. Турчаньского до церкви не пускати, напавъ сей 7. с. м. зъ товпою латинниковъ на церковь и казавъ ковалеви отворити витрихомъ дверѣ. При тôмъ задумавъ кс. Турчаньскій зробити „чудо". Коваль шепнувъ йому на вухо, що замокъ уже отвореный, а потôмъ сказавъ, голосно, що замка не можна отворити. Тодѣ кс. Турчаньскій каже однôй бабѣ, що саме перейшла на латинство: „Иди и отвори дверѣ!" Баба дѣйстно думала, що зробить чудо, почала сѣпати дверми, далѣ кусати клямку зубами, але дверѣ не отвирали ся. А то бачите коваль зле отворивъ замокъ. И такъ чудо не вдало ся...

Неразъ то ґазеты обурювали ся на дикй вôдносины въ Бразиліи, де до нашихъ людей стрѣляють и т. п. А чи въ Галичинѣ лѣпше, коли въ бѣлый день такй напады можливй?! Нехайбы но такъ хлопы на дворъ напали, заразъ було бы вôйсько на мѣсци! Але польськимъ розбôйникамъ усе вольно.

Двѣ мѣрки.

Мѣжь польськими партіями въ Галичинѣ е партія т. зв. людовцѣвъ, котра до недавна ще досить була можлива, борола ся въ Захôднôй Галичинѣ зô шляхтою, выступала противъ злыхъ попôвъ, а при выборахъ терпѣла вôдъ шляхты не меньше, якъ и руськй опозиційнй партіи. Але повѣяло въ Галичинѣ всепольськимъ вѣтромъ, захотѣло ся Полякамъ зробити изъ Галичины Польщу и польськй людовцѣ присмирнѣли. Одинъ зъ ихъ провôдниковъ, Стапіньскій, узявъ Юдинъ грôшь и поѣхавъ до Америки вербувати Мазурôвъ на Русь, а другій хлопъ Бойко, ѣздить по польськихъ вѣчахъ, якй устроюе польська шляхта по Схôднôй Галичинѣ, оправдуючи свою роботу тымъ, що въ Захôднôй Галичинѣ треба вправдѣ бороти ся противъ шляхты, але въ Схôднôй треба руського хлопа освѣдомляти „narodowo" т. е. запрягати въ службу польськихъ дѣдичѣвъ на спôлку зъ тою самою шляхтою...

На львôвськôмъ університетѣ

выбрано теперь ректоромъ професора теольоґіи кс. Фіялка, завзятого русиноѣда, того самого, що своимъ шовінізмомъ причинивъ ся бувъ чи-мало до сецесіи руськихъ студентôвъ. По выборахъ Фіялекъ зрѣкъ ся ректорського достоинства, а ґазеты почали се такъ толкувати, що його й выбрано пôдъ услôвемъ, що зрече ся, абы не дразнити такимъ выборомъ руськихъ студентôвъ. Але тй ґазеты дуже помилили ся. Фіялка выбрали ректоромъ другій разъ и теперь вôнъ уже згодивъ ся. Симъ заделонстрували львôвськй професоры-Поляки, що зъ 700 руськихъ студентôвъ нѣчого собѣ не роблять. А студенты? Мабуть вôдпочивають ще по сецесіи або може пакують ся на вакаціи, бо чомусь анѣ словомъ протесту не обôзвали ся въ сѣй справѣ. То лише въ пѣсни такъ легко „кладеть ся душу-тѣло за свободу", а въ житю, Рутенець таки все Рутенцемъ!... Якъ разъ що путнього зробить, то потôмъ мусить хочь 10 рокôвъ вôдпочивати, нехай тамъ за той часъ и кôле на головѣ тешуть...

Господарськй зборы

вôдбули ся 11. с. м. у Львовѣ. Взяло на нихъ участь коло 50 Русинôвъ зъ рôжныхъ сторôнъ краю. На зборахъ радили, якъ при помочи раціональныхъ способôвъ господарки полѣпшити положене нашихъ селянъ, але задля рôжнородности справъ выйшла изъ нарадъ така „кулеша", що въ нѣй згубило ся все. Ухвалено всего три резолюціи о. Танячкевича, а то 1) абы товариство „Сѣльській Господарь" перенесло свôй осѣдокъ зъ Олеська до Львова, 2) абы комітетъ, що скликавъ зборы, не розвязувавъ ся, але доповнивши свôй складъ, займавъ ся дальше господарськими справами и 3) абы той комітетъ постаравъ ся о курсъ економічнои асоціяціи.

Мы очевидно не вôдмовляемо зборамъ такого рода деякого значѣня для спеціялістôвъ-господарѣвъ, але положеня нашого хлопа вони поправити не въ силѣ. У насъ нема на чѣмъ господарувати, земля не находить ся въ рукахъ тыхъ, що еи оброблюють, — отъ головне лихо. А щобы се лихо усунути, треба розвалити весь теперѣшный несправедливый ладъ и ажь на його руинахъ будувати нове жите, нове щасте!...

Дрôбнй вѣсти.

Выборы въ Нѣмеччинѣ вже скôнчили ся; соціяльнй демократы выбрали 81 послôвъ.

Перемышльська латиньська консисторія заказала своимъ священикамъ пріймати вôдъ руськихъ священикôвъ письма писанй по руськи, а домагати ся письмъ латинськихъ. За те нашй консисторіи идуть усюды пôдъ ладъ Полякамъ.

7. липня 1903. р. М. Л.

Вôдъ

новопоставленыхъ священикôвъ въ Канадѣ, що зъѣхались до Вініпеґъ въ Манітобѣ (Канада) и утворили консисторію зъ розрѣшеня епископа Серафима, одержали мы слѣдуючу заяву:

БРАТЯ РУСИНЫ!

Не кождому духови вѣрте и не кождого слухайте на слѣпо, але самй думайте та розважайте та судѣть де правда а де ложь. — Приходять до васъ люде зъ солодкими словами на устахъ — або и пишуть по ґазетахъ солодкй слова, але не для вашого добра а для того, щобы васъ легче збаламутити и затягнути въ свои сѣти. Бо чижь могуть се бути люде честнй и вамъ пріязнй, котрй мѣняють майже що дня свои переконаня? А що такъ справдѣ есть то возьмемо для примѣру одну нюйорску „казету".

Въ початкахъ була она уніяцка, потôмъ мѣстила дописи чисто царославнй, а теперь е римо-царо-езуицко-католицка. Зважте, просимо. За царославнымъ протопопомъ Товтомъ обстае, на митрополита Шептицкого надѣю мае, що не опустить канадійскихъ Русинôвъ безъ уніяцкихъ священикôвъ, хотя давнѣйше писала, що буде шукати спасенія въ царославію. скоро Шептицкій не пришле сейчасъ попôвъ. Недавно знову писала, що и царославна и римска церква обѣ святй. А въ послѣднôмъ часѣ кличе до канадійскихъ Русинôвъ, щобъ надѣялись на Василіянъ. Народе рускій! Темный, голый и голоденъ ты тисячами втѣкавъ зъ краю въ канадійскй пустынѣ. Тутъ ты вольный; диви-жь ся смѣло впередъ. Не дай ся затягнути въ езуитскй сѣти, не воддавай церквей нѣ римскимъ

езуитамъ нѣ царославнымъ, а добуває собѣ волѣ, волѣ и ще разъ волѣ. Будь паномъ свого майна личного, громадского и церковного. Старай ся о те, щобы deed церкви былъ въ твоихъ рукахъ. Ты самъ умовляй ся зъ рускимъ священикомъ и по заслугамъ ему платй. Не вважай на се, що хто бреше на новыхъ рускихъ священикôвъ. Нехай брешуть доки имъ силы стає. Брехали за Мазурика зъ Сифтона, котрый не знає нѣ читати нѣ писати и не виненъ нѣкому нѣчого, лишь Богови душу а людямъ по купцѣ грошей. Брехали за Ethelbert-чанина и це брешуть той, котрый свого имени не пôдписавъ и не пôдписує. Брешуть, що хтось зъ насъ зробивъ кривду Нѣмцеви, що цѣлкомъ противне правдѣ, о чѣмъ цѣлый Ethelbert знає. Пишуть про собаки и т. п. и т. п. такъ, що ажъ душа „радуесь", коли про таке читати. Мовѣ пастухи або ще лучше старокраєвѣ перекупки на ринку таку полемѣку провадять. Та чеснѣ люде на таке не зважають, бо народъ судить людей не по тôмъ, що про кого говорять або пишуть, а судить по дѣламъ. На сѣмъ мѣсцю заявляемо, що уважаемо-назаже нашои чести вôдповѣдати на дотеперѣшнѣ и будучѣ клеветы кинені на насъ черезъ злобныхъ людей або „казеты". Рôвножь заявляемо вамъ канадійскѣ Русины, що нѣколи не пôдемо нѣ за царославнымъ кнутомъ, нѣ за римсковъ гакатовъ, а бажаемо, щобъ ты рускій народе бувъ паномъ своихъ церковныхъ маєткôвъ, щобъ ты захоувавъ свою вѣру и обрядъ восточный, щобъ мавъ своихъ рускихъ учителѣвъ по школахъ публичныхъ, щобъ наша рôдна мова плыла якъ сильный корабель по англійскôмъ морю и устояла въ вѣчнй часы. И въ сѣмъ напрямѣ будемо працювати помимо скругѣнькання всѣхъ хрунѣвъ и хруненятъ. А ты рускій народе вже порозумѣй разъ, що въ своѣй хатѣ своя правда и сила и воля и що якъ собѣ постелишь, такъ будешь спати. Рôвночасно для вѣдомости интересованыхъ скажемо що еп. Серафима рукоположивъ Патріярхъ Анфимъ а грамоту єго скрѣпили печатями и пôдписами: Впр. Стефанъ Архієпископъ Таврорскій, намѣстникъ Патріярха єрусалимского и Митрополитъ Нилъ Смирнскій. Про се мы маємо вѣдомость зъ Царгороду вôдъ Патр. Анфима. Що нынѣшный вселенскій Патріярхъ не знає епископа Серафима, его не святивъ, его тутъ не посылавъ, се правда, алежь бо нѣхто нѣгде не говоривъ нѣ не писавъ, що епископъ Серафимъ бувъ рукоположеный теперѣшнымъ Патріярхомъ Іоакимомъ. На всѣ брудні клеветы що пишуть царославный Свѣтъ и Ню-Йорска „казета". котра пôдтримує ся за московскій рубль, шкода часу и паперу вôдповѣдати. Владика Серафимъ вже довшій часъ въ Америцѣ а „Синодъ" офіціяльно не, сказавъ що епископъ Серафимъ не є епископомъ. А чому не скаже? — Тому, що Синодъ добре про все знає и хотя песики вôдъ „Свѣта" и „казета" брешуть то голова с. є „Синодъ" мовчить. Ей царославнй батюшки, академики — вкололо васъ те, що Владика Серафимъ посвятивъ на священикôвъ въ Канадѣ людей, котрй нѣколи не злучать ся зъ царствомъ тьмы, у котрыхъ хочь проста душа, то правда у нихъ дороще рублѣвъ. Знайте, що се свобôдна земля, що бесѣда ваша се гавканя пса на сонце. Щожь доброго въ Росіи? Хиба те, що царь зъ мінiстерствомъ мусить вѣчно воювати противъ духа революціи и наче зброднярь непевный свого житя нѣ въ день нѣ въ ночи. Знайте, що царославіе а православіе се велика рôжниця, памятайте що Спаситель сказавъ „Царство мое не отъ міра сего" и народъ пôзнає се и въ Америцѣ церковь наша чимъ разъ вôддѣлює ся вôдъ царославія и прийде часъ коли рублѣ не поможуть.

о. Иванъ Данильчукъ, Gonor, Man.
о. Иванъ Бодругъ, Winnipeg, Man.
о. Василь Козяръ зъ Брокенгедъ,
о. Алексей Кандя ,,
о. Теодоръ Стефаникъ.
о. Гавріилъ Тимчукъ, Overstone, Man.
о. Алексей Бачиньскій,
о. Юліянъ Богонько,
о. Иванъ Негричь.

ДОПИСИ.

Зъ Pleasant Home, Can.

Въ 23. ч. Нюйорской „казеты" появилась допись зъ Gimli, Man. пôдъ котрою пôдписаный фармеръ, котрый критикуе зъ Ethelbert, Man. Н. С. и И. М. и обкидае болотомъ оо. И. Б., И. Н., Г. П. и Демяна Лещишиного. Я не входивъ бы въ єго критику, слибы я не знавъ И. Б., И. Н. и Г. Пригроцкого ще зъ краю (бо походимо зъ однои мѣсцевости, зъ Березова, пов. Коломыя), котрй нѣкого не скривдили и нѣкто немае имъ нѣчо закинути. А Демяна Лещишиного пôзнавъ я вже туть на кольоніи. Вôнъ въ краю бувъ поверхъ 20 лѣтъ дякомъ въ Козловѣ и мае свѣдоцтва. Коли прибувъ до насъ Лещишин то въ початкахъ мы его вважали за звычайного собѣ дяка, але пôзнѣйше показалось, що вôнъ не лише що є дякомъ, але е и красным проповѣдникомъ, що є чоловѣкъ релігійный, побожный, чоловѣкъ вольный и щиро любить нашъ обрядъ. Коли зъ початкомъ Апрѣля с. р. Русины въ Виннипегъ дôстали листъ зъ Ню-Йорку вôдъ о. Н. З., що незадовго выѣде до Канады митрополитъ Серафимъ, котрый мае право посвящати новыхъ священикôвъ для канадійскихъ Русинôвъ, то Русины зъ Виннипегъ передали той листъ и до нашои кольоніи и разомъ згôдно сказали мы, що Д. Лещишинъ може ити и посвятити ся на священика. Лещишинъ згодивъ ся на тое и пôйшовъ до Виннипегъ дня 12. Апр. с. р. разомъ зъ другими, де въ присутности многихъ вѣрныхъ христіянъ митрополит Серафимъ посвятивъ єго перше въ дїякона а потôмъ въ священики. Я бувъ такожь при тôмъ присутный. А що тое посвященє вôдбулось не въ церквѣ, але въ гали де мѣстить ся урядъ еміграційный, то сему винні Виннипеґскі Русины, що не тримають ся всѣ разомъ, але роздерли ся ажь на три партіи. Але тое всьо лишаймо на боцѣ, бо чи бы те посвячене вôдбувалось въ церквѣ чи въ приватнôмъ домѣ, то сли се дѣло є вôдъ Бога, то знайте вы всѣ противники, що даремнй вашй заходы, а сли вôдъ людей то оно само зникне. А не гавкайте, що тое посвячене вôдбулось на смѣтю, бо ваша неправда. Бо то вôдбулось не въ Еміґрантѣ (якъ пише одинъ дописуватель); для еміґрантôвъ є дôмъ осôбный. А и то треба знати, що чибы то бувъ дôмъ еміґраційный або якій другій, чи навѣть и дôмъ церковный, то дôмъ не освящає святости, але святость освячує дôмъ. Отже тая галя, въ котрôй вôдбувалось тое торжество, была для насъ тогды церквою, бо сказавъ Христосъ, що де станутъ двое або троє во имя мое тамъ я єсьмъ по мѣжь ними. Ось що я думаю о новыхъ попахъ и тое переказую и другимъ, на що пôдписую свое власне имя: Иванъ В. Дрогомирецкій зъ Pleasant Home, Man., Canada.

А теперь пару слôвъ до васъ, пане дописувателю Ню-Йорскои „казеты", що пôдписалисьте ся рускій фармеръ. Кажу вамъ, що по моѣй думцѣ скорше выглядаете на американьского шляхтича якъ на фармера, бо вы чогось вже якъ на третôй кольоніи, тай чую, що и тамъ вамъ щось не здорово. Вы встидаетесь свое власне имя пôдписывати, але мы васъ добре знаемо. Мы васъ пôзнали ще тогды, коли вы провадили политику на спôлку зъ однымъ чоловѣкомъ, котрый старавъ ся въ Gimli цѣлу громаду водити на мотузѣ и заложивъ бувъ церковь и пôдатокъ за свѣто. Вы були єму на услугъ, бо вôнъ зловивъ колись вашъ архівъ и схововавъ до куфра а вы боялись, щобъ васъ не запровадивъ до корту. Я знаю васъ ще зъ того, коли вы ще снаперували по Плейсъ Гомъ и якъ вы мали рахунокъ зъ Г. В. И., а також знаю коли вы вандрували на Sifton. То чи памятаете чий то бувъ вôзокъ въ котрôмъ вы ѣхали? Згодагаетесь. Вы думаете, що мы чимъ небудь дамо збаламутитись? Мы знаемо въ чѣмъ дѣло йде, мы знаемо, що въ Зелений Свята Ю. В. и И. В. ходили до Gimli на якусь тамъ нараду и що тогды вы тамъ натарабанили. Пишете, що выпровадилисьте попа зъ мѣшкомъ до шуфлѣ. Правда, що якъ бы се такй були фармерѣ якъ вы, то не то сей пôпъ, але хочь бы прийшовъ и самъ архієрей, то такъ само вы бы поступали. Вы не торбуйте ся нашимъ попомъ. Мы вамъ его не накидаемъ анѣ вôнъ самъ вамъ не накидаесь. Мы знаемо добре, що про такихъ патріотôвъ якъ вы и вамъ подобныхъ то въ церквѣ лише воробцѣ свистали. А на закôнченє кажу вамъ, щобъ вы того больше не позволяли собѣ писати, бо въ противнôмъ разѣ я потрафлю вамъ вôдписати але чимсь твердшимъ.

Вашъ прiятель И. В. Дрогомирецкій.

Зъ Джерзі Сіті, Н. Дж.

У насъ дня 9. юлія б. р. вôдбувъ ся испытъ дѣтей школьныхъ числомъ 70. О годинѣ 7.30 вечеръ зôйшло ся до галѣ школьнои поважне число родичѣвъ и гостей, въ присутности которыхъ по вôдмовленю молитвы мѣсцевый нашъ душпастырь, о. Н. Пôдгорецкій, зачавъ выпитувати дѣтей катехизму та библіи и приємно было слухати, якъ маленькй дѣти щебетали молитвы, и то цѣлкомъ поправно.

Потôмъ зачали дѣти (цѣлый другій вôддѣлъ) попиcовати ся декламаціями. Декламували поезіи Шевченка, Федьковича, Руданьского, Шашкевича, Воробкевича и другихъ. Були декламаціи патріотичнй, побожнй, веселй и др. а се на всѣхъ присутныхъ зробило приємне враженя, що тутъ на чужинѣ молодѣжь учить ся больше любити и шановати свою матѣрь Русь, якъ многй Русины, урожденй въ старôмъ краю...

Опôсля дѣти читали на вырывки изъ книжокъ премѣнныхъ и изъ апостола такй мѣсця, котрыхъ передъ тымъ не читали анѣ не учили ся, окрôмъ того читали зъ книжокъ школьныхъ.

Другй писали на таблицю по руски.

Що дѣти зробили такъ красный поступъ въ наущѣ за се належить ся головно признане п. Юріеви Пôдсадочному, учителеви, котрый такожь научивъ дѣтей хорошихъ пѣсней такъ церковныхъ якъ и свѣтскихъ.

Опôсля священикъ роздавъ нагороды пильности всѣмъ дѣтямъ школьнымъ, и испытъ закôнчено молитвою.

На кôнци промовивъ нашъ душпастырь до дѣтей, якъ маютъ заховувати ся пôдчасъ вакацій, а щобы змученыхъ пильныхъ дѣтей покрѣпити, то кожде дôстало „айскрім".

На тôмъ закôнчено испытъ въ нашôй рускôй школѣ парохіяльнôй.

Л. Б.

Зъ Bridgeport, Conn.

Батюшка не докончивъ похорону.*)

Воля Божа була покликати до себе мого малого сынка. Похоронъ отбулся въ недѣлю въ день Свв. Апп. Петра и Павла по полудни. На похоронъ, якъ всѣ христіяне а особенно русаны, взываютъ священикôвъ, такъ и я попросилъ нашого батюшку о. Туркевича, который и прибылъ въ домъ а потому служилъ въ церкви. По выходѣ зъ церкви два кериджи дожидали а два еще мали надойти и треба було пару минутъ зачекати. Батюшка войшолъ въ кериджь и черезъ тыхъ пару минутъ такъ узлостилъ ся, що выйшолъ зъ керича съ псаломщикомъ, тримаючи въ рукахъ въ злости крестъ и пошли въ церковь. Два други кериджи уже въ той часъ були при церкви а два попередни рушили дальше и лише чекано батюшки, бо думано, що онъ пойде докончити зачатане гробу. Але ту на велике удивлене видимъ, що онъ жене въ злости до дому. Народъ такъ нашъ рускій, якъ и всѣ присутствующи дуже здивовалися такому поступку батюшки. Но щожь, батюшка уже не вернулъ и не пойшолъ тѣло предати св. матери земли и не запечаталъ гробъ до второго пришествія Христова. Отже не було иншои рады, треба було тѣло предати св. матери земли. Похоронено такъ, якъ люди хоронять тамъ, где нема нiякого священика, не то православного но и протестантского. Тѣло упущено въ могилу еще съ большимъ моимъ жальемъ, що я такого дочекався, при моимъ вѣрнымъ служеню той церкви отъ самого начала до теперь. Щожь ту винне було тое дѣтя, що батюшка такъ тяжко помстилъ ся на его безчувственномъ тѣлѣ? Що ту виненъ былъ я, що кериджи опоздили не больше 5 минутъ? Але тому всему еще не конецъ. Наше братство справило собѣ въ той день малу забаву, на которую и я яко членъ по похоронѣ поступилъ. Тамъ была мова, щобъ мы тримались якъ дѣти одной матери св. Руси и пр. Я однакъ, чулъ тяжко на сердцѣ и тоже всталъ, та сказалъ пару слôвъ, а слова мои були выражени жалемъ проти такого поступленя батюшки. А ту выступае культурне, выбачте, еще отъ Іордану москаля (наборщикъ), и съ пястуками до мене бити, кажучи: „Начто я выступаю проти батюшки, что это не надо, бо батюшка академію кончилъ и понимаетъ что дѣлаетъ", и конче пястуки до мене ставить. Но я уступилъ напасти, не хотячи збесчестити мого имена съ такъ высоко культурными мамалюками. Судьте люде сей поступокъ батюшки и его придворныхъ а я на сейчасъ закончаю слова и складаю всѣмъ участвовавшимъ въ похоронѣ моего сына, чувствовавшимъ со мною разомъ жаль и негодованіе такого поступленія, щирорускe: Богъ Вамъ заплатъ.

Михаилъ Ловишинъ.

*) Дописъ сю мѣстимо безъ змѣны языка або правописи. Р.

Зъ Ансонія, Конн.

Дня 4. липня вôдбулo ся въ Ансоніи, Конн. посвячене дому парохіяльного. Дôмъ гарный зверху и въ серединѣ практичный, може бути гордостію ансонійскихъ Русинôвъ и всѣхъ зъ охрестности, що належать до ансонійскои парафіи та своими лентами здвигли гарне помешкане для свого священика. Посвяченя довершивъ всеч. о. Н. Пôдгорецкій зъ Jersey City, N.J. въ товариствѣ о. Тимкевича зъ Yonkers и мѣсцевого священика о. А. Улицкого. Людей зôбрало ся досить, бо се бувъ день вôльный вôдъ роботы „Independence Day". Посвячене наступило заразъ по вôдспѣваню соборнои Службы Божои, по котрôй о. Пôдгорецкій въ краснорѣчивôй бесѣдѣ пôднѣсъ жертвоволивость ансонійскои громады на цѣли церковнй, єѣ почуте єдности и щирого патріотизму, взываючи заразомъ до вытерваня въ добрôмъ и до дальшои вспôльнои працѣ вразъ зъ своимъ священикомъ для добра церкви и громады. Народъ по вôдспѣваню многолѣтствій всѣмъ присутнымъ и прибувшимъ гостямъ розôйшовъ ся веселый домôвъ, вдоволеный, що мôгъ бути присутнымъ на посвяченю „плебанія" здвигненои своимъ трудомъ и грошемъ. Того дня вôдбули ся въ нашôй церкви такожь парадні хрестины Berman-a Leider-a, которого родичѣ вѣры жидовскои, заможнй, мешкають въ Бруклинѣ, Н. Й. Хлопець сей числить теперь 16 лѣтъ, прилягъ цѣлою душею до руского обряду и народу, зъ котрымъ мавъ нагоду познакомитись еще въ старôмъ краю. До св. крещеня приготовлявъ ся черезъ три роки пôдъ проводомъ о. Пôдгорецкого. Вже вôдъ пяти лѣтъ працює самъ на свое утримане, бо скоро лишь родичѣ єго зауважали у него нахилъ до христіяньства, бачивъ ся змушенымъ покинути дôмъ родительскій. При крестѣ одержавъ имя „Стефанъ" и принявъ прозвище „Свѣтичъ". Крестивъ его о. Улицкій, першимъ кумомъ бувъ о. Пôдгорецкій, другимъ о. Н. Стефановичъ, зъ Питсбургъ, Па., заступленый черезъ о. Тимкевича.

Гр. М.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly,
published every Thursday
at 209–211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two Dollars a year.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ и до старого краю на рôкъ $2.00
Въ Америцѣ и до старого краю на пôвъ року $1.00

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру дôстанете вôдъ почтаря або аґента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѣ грошей дôстати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, такожь свôй старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаємо.

Хто хоче, щобы те, що напише, було друковане въ „Свободѣ“ въ Четверъ, мусить прислати рукопись до Скрентонъ найдальше въ Суботу вечеръ.

Поодинокѣ числа „Свободы“ можна купити у:
A. Wasserman,
29. Clinton Str., New York, N. Y.

Папа померъ

минувшого Понедѣлка о год. 4·40 пополудни. Пôсля забальсамованя, тѣло его буде лежати 3 дни, почѣмъ розпôчнуть ся тридневнѣ обряды похороннѣ.

Наслѣдникъ Льва XIII., если не зайдуть якѣ перешкоды, буде выбраный зъ початкомъ слѣдуючого мѣсяця.

Покойный Левъ XIII бувъ зъ ряду 258 папаю. Вôнъ походивъ зъ богатои ґрафскои родины и звавъ ся по вôтци Йоакимъ Пекчі.

Родивъ ся 2-го Марця 1810 року въ Италіи. Выховували его єзуіты. Въ 1837 зôставъ священикомъ. Опôсля бувъ ґовернеромъ провинцій Беневенто и Перуджіи та апостольскимъ нунційомъ въ Брукселѣ. По поворотѣ зъ Брукселѣ ставъ архиепископомъ Перуджіи, опôсля кардиналомъ а пару мѣсяцѣвъ передъ своєю смертію покликавъ его Пій IX. до Риму та зробивъ своимъ camerlengo. Папою зôставъ Левъ XIII. выбраный 20. Февр. 1878 року, значить сидѣвъ на римскôмъ престолѣ бôльше якъ 25 лѣтъ.

Бувъ се чоловѣкъ здôбный и спритный дипльоматъ. Повагу папства упавшу за его попередника, черезъ вôдобранє ему свѣтскои власти, поднѣсъ высоко, помимо сего, що часы панованя Льва XIII. були досыть тяжкѣ а неразъ для папства приходило навѣть досыть скрутно. Писавъ много енциклікъ, зъ котрыхъ найбôльше знаною є енцикліка зъ 1891 р. въ справѣ робôтничого питаня и зъ 1902 р., котра є якъ бы его завѣщанємъ. Взывавъ такожь другѣ христіяньскѣ вѣроисповѣданя до злуки зъ римскимъ престоломъ, але надармо. Для Русинôвъ греко-католикôвъ, особливо американьскихъ, не зробивъ доброго нѣчого — а противно всѣ розпоряджения выходячѣ зъ Риму а дотичачѣ насъ приносили лишь шкоду для рускои церкви. То саме можна бы сказати и про руску церковь въ Европѣ. Впрочѣмъ сему не можна зовсѣмъ дивуватись. Часы, коли покôрне теля ссало двѣ коровы, минули вже безповоротно. Нынѣ хто хоче добути собѣ справедливости навѣть у римского престола — мусить о се старатись, жадати а не просити, а сего накиненѣ Русинамъ зъ горы владики не роблять а противно неразъ убивають слушнѣ жаданя вѣрныхъ, чаючи зъ того для себе похвалъ и гонорôвъ.

LEO XIII.

Длячого твердорусскѣ москвофулскѣ попы пхають ся на Лемкôвщину.

Найбѣднѣйшу часть нашои Галичины замешкують Русины-Лемки. Лемкôвщину — котру можна назвати закутиною руского краю — становлять отсѣ повѣты: Новый Санчь, Грибôвъ, Горлицѣ, Ясло, Кросно, Сянôкъ и Лѣско. Въ тыхъ отже повѣтахъ, въ самыхъ горахъ осѣли Русины а у стôпъ горъ и майже всюды, де лѣпша земля замешкують Поляки-Мазуры. Давнѣйше жилось Русинамъ-Лемкамъ незгôрше; мали подостаткомъ пасовиска, выпасали волы и копары овець тай лѣса на паливо и будову було до схочу. Бувало, прийде весна то Лемки збирають ся громадками и йдуть на вôвцѣ ажь на Гуцулы до Переґиньска, Солотвины, Делятина, Надвôрнои або ще дальше поза Куты, черезъ лѣто выпасають товаръ на своихъ горахъ збираючи бриндзю и вовну а пôдъ зиму гонять на продажь ажь до Шлезка. Волôвъ тримали по кôлька паръ, а хто не мавъ 2 пары волôвъ, того не называли ґаздою а лишь халупникомъ. Зъ дерева выробляли Русины-Лемки рôжнѣ начиня кухоннѣ и знаряды господарскѣ. Але прийшовъ часъ, що на Лемкôвщинѣ забракло и сего средства до житя. Паны-дѣдичѣ забрали всѣ пасовиска вôдъ хлопôвъ, вырубали лѣсы и теперь такъ трудно о яке небудь рѣще якъ и на Подôлю. Треба цѣлый день хлопу косити о своимъ хлѣбѣ, щобы заробити въ пана фурчину хрусту и то ще на томъ не конець, бо при звезеню треба оплачувати всякѣ „фурови“. Кождый отже зъ пов. читателѣвъ „Свободы“ знає яка на Лемкôвщинѣ бѣда, що ѣсть ся тôлько вôвсяный хлѣбъ, пôсна бандурка и чорна капуста, кождый знає, що черезъ те бôльша половина Русинôвъ-Лемкôвъ выеміґрувала до Америки, але не кождый знає, длячого тôлько москвофульскѣ священики пхають ся на Лемкôвщину а навѣть не хочуть допустити жадного украинця, а якъ бы тамъ такій и бувъ то есть имъ сôлю въ очахъ. Чи певне длятого, щобы зъ тымъ бѣднымъ Лемкомъ зносити разомъ горе, жити въ недостаткахъ и пôдтримувати руского духа въ захôднôй Галичинѣ? Хто бы такъ думавъ, той грубо мыливъ бы ся. А хто живъ на Лемкôвщинѣ и приґлядавъ ся ихъ роботѣ, той легко може осудити.

Чимъ народъ бѣднѣйшій, тымъ лекше его тримати въ темнотѣ, а чимъ темнѣйшій тымъ лекше его обдирати. То якъ разъ на руку священикамъ москвофуламъ на Лемкôвщинѣ, Що сему є правда, нехай послужать слѣдуючи факты:

До одного села прийшло поручене зô староства, щобы громада поставила будинокъ школьный а въ томъ селѣ бувъ писаремъ громадскимъ священикъ, котрый зачислявъ себе до твердои партіи, то черезъ 3 роки вôдписувавъ староству и збувавъ на нѣсенитницяхъ, щобы школы не було, ажь опôсля якъ настала нова рада громадска, поставили школу.

Въ иншôмъ знову селѣ бувъ такожь писаремъ громадскимъ кôлькохъ громадъ подôбный священикъ и тримавъ пашпорты на худобу, за що платили му люде 5 кр. вôдъ штуки, отже людямъ зъ другого села далеко було ходити по такѣ пашпорты и хотѣли, щобы еґомосць були ласкавѣ вôддати пашпорты одному рускому хлопцеви въ ихъ селѣ, котрый знавъ на стôлько писати, що мôгъ тое дѣло провадити, але еґомосць москвофулъ страха ради, щобы той хлопець пôзнѣйше не вôдобравъ му писарку громадску вôддавъ пашпорты жидкови. Мусите бо знати пов. читателѣ, що на Лемкôвщинѣ пôпъ провадить цѣле село на мотузку; ему мусить ся повиновати и вôйтъ и рада громадска, вôнъ є адвокатомъ и жандармомъ; пише позвы процесовичамъ а хто не повинує ся ему, того оскаржує будь передъ староствомъ, будь до суду.

Въ селѣ Туриньску, сянôцкого повѣта, о. Коростенскій не давъ шлюбу жаднымъ молодятамъ поки тѣ не принесли ему окрôмъ заплаты дѣжку бриндзѣ на „колачь“. Опôсля той пôпъ наробивъ рôжныхъ шкандалôвъ и перенѣсъ ся до Борыслава, але тамъ видко не мôгъ вже такъ людей здирати, бо жалувавъ не разъ за Туриньскомъ. На его мѣсце прийшовъ до Туриньска зъ Телешницѣ сянои звѣстный москвофульскій „патріотъ“ и секретарь филіи Обчества Качковского въ Сяноцѣ о. Г. А. Полянскій. Священикъ той любивъ говорити на зôбраняхъ, празникахъ и вѣчахъ и де вже вôнъ не показавъ ся то тогды да умолчать вся языци а лише вôнъ забирає голосъ. Скоро прийшовъ до Т. то заразъ постаравъ ся, що учитель мусѣвъ зôдтамъ муфоватись а розходило ся тôлько о те, що учитель бувъ писаремъ громадскимъ. Обнявъ отже о. П. те писарство и тымъ зловивъ собѣ цѣлу громаду на свою удку. Якій листъ прийшовъ зъ Америки то вôнъ го роз печатувавъ, перечитавъ и ажь тогды посилавъ сельского посланця по чоловѣка, щобы прийшовъ на плебанію по листъ. Жаденъ парафіянинъ не смѣвъ нѣгде инде листъ написати до Америки тôлько у имосцѣ, за що плативъ ей 20 кр. А разъ въ побожности своей такъ далеко загнавъ ся о. П., що на самъ Великдень, якъ люде святили паски и спѣвали пѣсни воскреснѣ, его парôбки за якусь тамъ кару мусѣли порѣзати и полупати сяґу дровъ. Фактъ сей можуть посвѣдчити тѣ самѣ люде, що тоту роботу робили, а котрѣ знаходять ся теперь въ Америцѣ. Нарештѣ по такихъ великихъ подвигахъ перенѣсъ ся о. Полянскій до Папортна, але бѣда бо трафивъ на самыхъ радикалôвъ, котрѣ не дадуть собѣ вже такъ въ кашу наплювати. Теперь Туринчанъ Панъ Бôгъ обдаривъ якимсь піякомъ, що якъ хто не выпе повный келишокъ оковитки, того вôнъ не має за доброго хлопа (розумѣє ся, за мôцного).

Не лѣпше дѣє ся въ селѣ Щавнôмъ, того самого повѣта. Въроцѣ 1896 прийшовъ тамъ на парафію зъ Камяны, грибôвского повѣта, о. Вол. Полошиновичь. Ще передъ своимъ приѣздомъ написавъ вôнъ до вôйта, щобы той зарядивъ, абы громада поставила новѣ плоты коло плебаніи, подавала брамы и обгородила садъ, около 4 морґи простороны занимаючій. Розумѣє ся, що вôйтъ не спѣшивъ ся зъ выконанемъ тои роботы а тымъ бôльше що и громада не хотѣла, бо доси завсѣгды священикъ своимъ коштомъ плоты собѣ ставлявъ. О. Полошиновичь прийшовъ до села, заразъ собѣ несподобавъ, що его розказъ не зôставъ выконаный, и зачавъ процесувати громадау. За бѣднѣ плоты, що були бы стояли дрôтянѣ до 100 зр. тягнувъ ся процесъ нѣ бôльше нѣ менше а 4 роки, громада втратила до 500 зр. а батюшка Полошиновичь за тѣ грошѣ, якѣ выдавъ на процесъ, бувбы собѣ желѣзнѣ плоты поставивъ. Зъ саду не мавъ жадного пожитку, дерева якѣ були, вытявъ до чиста, а по травѣ пасли ся гуси и безроги. Доходы зачали ся уменшати, люде перестали давати на службы и акафісты, навѣть померших вже зъ парадами не ховали, а найшли ся и такѣ поганы радикалы, що спровадили зôдкись „Патентъ Йосифіньскій“ и такъ еґомосця притисли, що мусѣвъ пôддати ся и самъ собѣ плоты поставити. О. Полошиновичь то великій приятель Полякôвъ; бодай бувъ остатный „бараба“ а якъ тôлько Полякъ, вже о. П. зъ нимъ за панъ братъ. Въ Щавнôмъ бувъ свого часу стражникъ колѣевый, Полякъ. Деръ господарôвъ, де попало, чи то гуска, чи безрога выйде поза обрубъ колѣи, заразъ грабить, чи хтось черезъ колѣй перейде, вже го скаржить до староства, але за те зъ еґомосцемъ невôдступнѣ товаришѣ. О. Пол. запросивъ того Поляка за кума; на кождôй оказіи бувъ въ него за льокая и дуже о. П. радо слухавъ, якъ той уѣдавъ на господарôвъ того села. За се пожичивъ му 50 зр. зъ церковнои касы, котрѣ стражникъ не мôгъ вôддати а лишь зробивъ 2 шафы до церкви вартости около 24 зр. и се ему священикъ порахувавъ за довгъ. Доказомъ и се є, що о. Пол. польско-москвофульскій патріотъ, бо черезъ него мусѣвъ ся уступити зо села народный учитель Русинъ-Украинець а натомѣсть прийшовъ мазуръ, черезъ него не засновала ся читальня на статутахъ „Просьвіти“, всякѣ письма урядовѣ, якъ пр. выказы дѣтей до щепленя воспы и т. п. пише въ мовѣ польской. Що вôнъ є заразомъ здирця може посвѣдчити се, що за выставлене метрики до рекламаціи мусѣли му люде платити по 20 коронъ, а одной старой, бѣдной вдовѣ–халупницѣ взяли сына до вôйска, едину пôдпору, котрый робивъ на колѣѣ и утримувавъ свою матѣрь, отже она хотѣла рекламувати его, то найшли ся добрѣ люде, що просьбу до староства написали еѣ за дармо, але за метриковъ що ся находила на плебанію то ажь стежку выдоптала и ледви-неледви о. Полошиновичь зголдивъ ся на 4 кор. але, що вдова не мала грошей заплатити, то за 10 днѣвъ копала еґомосцьови картофлѣ о голодѣ.

Дало бы ся ще не одно написати але на сей разъ най се выстарчить. Й то не въ однôмъ-двохъ селахъ такъ ся дѣє, але всюды, якъ довгій рядъ горъ Бескидôвъ и де тôлько засѣли священики-москофулы. Они старають ся всѣми силами не допустити просвѣту, не допустити Украинцѣвъ на Лемкôвщину, абы Лемко не прозрѣвъ и не давъ ся такъ лупити; де є школы то просять раду шкôльну окружну, абы надавала польскихъ учителѣвъ або такихъ лупѣѣвъ якъ они самѣ. Они хотять, абы имъ народъ панщину робивъ, якъ до днесь ся ще дѣє по декотрыхъ селахъ Грибова и Горлиць, що люде за дармо священикови зôрють, покосять, вымолотять и всю роботу господарску зроблять, за се священикъ ихъ почестує келишкомъ горѣвки, ще собѣ порахує за то зъ церковнои касы.

Не дивниця отже, що якъ „Правда“ напише що на попôвъ-радикалôвъ, то декотрѣ люде повѣрять, особливо тѣ Лемки, котрымъ ихъ попы-москвофулы дали ся добре въ знаки. Они гадають, що хто пôпъ то вже мусить хлопа за ничь мати и его працьовъ живити ся. Не вѣрте тому, братя Лемки, бо днесь, Богу дякувати, маємо богато щирыхъ

народныхъ священиковъ і они замѣсть дерти зъ васъ власно вчать васъ, якъ маете ся не дати обдирати фарисеямъ, якъ маете упоминати ся слушноп платы за свою роботу чи то въ священика, чи въ дѣдича і не носити курки а навѣть и телята на „колачь“ попови за те, що вамъ дитину похрестить.

Вже и на Лемковщинѣ сходить сонце, будять ся люде зо сну неволѣ, по трохи прибувають тамъ священики-Украинцѣ и учителѣ, а тй мають таку силу, що де свое зерно просвѣты засѣють то збирають плодъ сторицею. Лемки есть дуже здобный народъ до науки и до промыслу длятого е надѣя, що не тôлько дожене иншй культурнй народы але ажь перебѣжить и тогды доперва пôзнае своихъ страшныхъ ворогôвъ москвофулôвъ, котрй не допускали просвѣту на Лемкôвщину, щобы мали все за дармо робôтника.

В. Антошковъ.

Чія правда?

Мы неразъ писали про те, що о. Обушкевичь мае въ Олифантѣ, Па. готель або по старокраевому, по руски: **корчму** та казали, що такому старому и богатому священикови не годить ся занимати такими бизнесами. На то звычайно москвофулы писали въ „казетѣ“, котрои о. Обушкевичь е компаніотомъ и директоромъ, що се неправда, що радикалы брешуть и т. п. Мы не вôдповѣдали на такй безличнй брехнѣ, бо сподѣвались, що зъ часомъ правда таки на верхъ выйде — и выйшла. Ось що читаемо въ 27-ôмъ числѣ „Правды“, органѣ о. Обушкевича:

„Оголошеніе.

Въ Олифантѣ, близко церкви, на розѣ улицѣ, съ найлѣпшомъ положенью суть на спродажь, за пришупну цѣну: ГОТЕЛЬ съ пространною галею, 4 домы и пляцъ подъ будову одного дому. До того купна Русины и Славяне маютъ першенство, а лишь въ недостатку тѣхъ — може кто-будь иншій набыти. По близшіи поясненія въ томъ дѣлѣ прошу удаватись до мене на адресу: Rev. Theophan A. Obushkevich, 329 E. 70 St., New York City, або до Alex Kowalczyk, Box 120, Olyphant, Pa., Lack. Co“.

А що панове москвофулы, чи ще и теперь будете казати, що о. Обушкевичь не е **властителемъ корчмы?** Тажь то стоить надруковане чорне на бѣлымъ **въ вашôй власнôй „казетѣ“ та ще на першôй сторонѣ и вôдмѣннымъ шрифтомъ, щобы кождый лѣпше бачивъ.** Радуйте ся москвофулы, що маете корчмара за патрона, радуй ся „Общество“, що свôй духовный управитель мае корчму, радуй ся компаніе „Правды“ ибо мзда твоя буде велика, коли о. Обушкевичь продасть свôй салонъ.

Що чувати въ свѣтѣ.

Еміґраційна струя пливе и пливе до Сп. Державъ, а де далѣ, тымъ бôльше крѣпшае, росте и заливае нашу републику міліонами свѣжихъ еміґрантôвъ. Департаментъ еміґрации оповѣстивъ на дняхъ, що въ фіскальнôмъ роцѣ, котрый скôнчивъ ся дня 30. червня 1903 р. прибуло до Спол. Державъ 604 тысячь 924 еміґрантôвъ. Въ тôмъ самôмъ часѣ минувшого року прійшло ихъ лишень 491 тысячь 791, отже прирôстъ дуже поважный, бо выносить ажь 113 тысячь 133 душь.

И такъ всегда, такъ що року. Прибувае людей въ старôй Европѣ, росте нужда и матеріяльный гнетъ, а въ слѣдъ за тымъ иде все бôльшій и бôльшій напливъ еміґрации до Сп. Державъ. Все те нагонить чимало страху тутешнымъ горожанамъ-робôтникамъ и спонукуе ихъ призадумати-сь надъ средствами обороны передъ тыми товпами голодныхъ пролетарôвъ и супериикôвъ. Наслѣдкомъ сего знову починае варити ся мѣжь амер. робôтниками, и зо всѣхъ сторôнъ дають ся чути голосы про обмежене еміґрации.

Изъ свѣжо выданого звѣту міністерства скарбу дознаемо ся, що доходы союзного правительства Сп. Державъ выносили минувшого року 558 міліонôвъ 887 тысячь 526 долярôвъ а резходы 506 міліонôвъ 176 тысячь 590. Надвышка доходôвъ надъ розходами выносить отже суму 52 міліонôвъ 710 тыс. 936 долярôвъ. Не зле, та пытане чи при лѣпшôй господарцѣ не було бы еще лѣпше.

На Филиппинахъ, де рядить та сама кліка американьскихъ капіталістôвъ, также не все въ порядку. Тамъ, подôбно якъ и ту, кожда рука д'собѣ крива, наслѣдкомъ чого дуже часто лучають ся значнй дефравдации. Ось и сими днями увязнено въ Манилѣ трехъ цловыхъ урядникôвъ пôдъ закидомъ спроневѣреня значныхъ сумъ зъ правительственныхъ фондôвъ. Мѣжь увязнеными е инспекторъ цлового уряду, Ковтесъ, и комісарь зо штабу въ Сенъ Фернандо.

Мѣжусобицѣ партій, сполучений зъ заворушенями и проливомъ крови, се хронічна недуга републики Гайті. По кôлькохъ мѣсяцяхъ тишины выбухла тамъ передъ двома тыжнями нова буча и то зъ такою силою, що правительство було спонукане проголосити надъ краемъ станъ облоги. Причиною новои революции мавъ бути конфліктъ президента републики. п. Норда, зъ кôлькома вызначнѣйшими членами конґресу. Обиджений чи невдоволений члены конґресу найшли собѣ кôлькасотъ оружныхъ приклонникôвъ и вже е револю́ція.

Канадійскій парляментъ розвязано передъ кôлькома днями указомъ короля Едварда и розписано новй выборы на мѣсяць жовтень с. р. О скôлько можна вносити зъ дотеперѣшныхъ приготовлень, выборча борба буде дуже завзята, тымъ бôльше, що послѣдными часами повстала въ Канадѣ нова партія, котра взяла собѣ за цѣль вôдорвати ся вôдъ Англии и оснувати нову републику або прилучити ся до Сп. Державъ пôвнôчнои Америки. Такъ само повстала тамъ сильна робôтнича партія, яка вперве гадае спробувати своихъ силъ и въ цѣлôмъ краю голосувати лишень на робôтничихъ кандидатôвъ.

Чума, що передъ двома мѣсяцями появила ся въ Чілі, починае лютувати зъ цѣлою силою. Американьскій консуль въ Сентіеґо, п. Вилсонъ, доносить до Вашинґтону, що страшна сеся пошесть розширила ся вже по цѣлôмъ краю и поглочуе чимразъ бôльше жертвъ. Найсильнѣйше лютуе она въ надморскихъ мѣстахъ, наслѣдкомъ чого нѣ оденъ корабель не смѣе зблизити ся до чілійского побережа, нѣкого не впускають до краю анѣ не выпускають зъ него. Навѣть почтова комунікація перервана тамъ вôдъ 10 тыжнѣвъ такъ, що чілійска република зовсѣмъ вôддѣлена теперь вôдъ свѣта.

Майже нема вже нынѣ сумнѣву, що Росія приготовляе ся до вôйны зъ Японіею. Російскій медвѣдь хоче поглотити хіньску Манджурію, мати вôльне поле на далекôмъ сходѣ и свобôдну руку, котрою сягае по чуже добро, тому готовый кинути ся на кождого, хто ему стане на завадѣ. Розумѣе ся, що найбôльше заваджае и дивить ся ему въ лабы Японія, отже еѣ треба усунути зъ дороги. Въ той цѣли шле ся теперь безлѣчь російского вôйска до Манджуріи, будуе ся крѣпости, мобілізуе армію, пôдготовляе пляны и скрѣпляе фльоту батюшки царя на хіньскихъ водахъ. Словомъ — вôйна висить у воздусѣ.

Головно ходить Росіи о се, щобы зломити и знищити Японію, заки она розвине ся на перворядну державу. Сильна Японія могла бы опôсля не лишь робити перепоны розмахамъ Росіи на сходѣ, але навѣть зо всѣмъ выперти еѣ изъ схôдной Азіи. Поняли се знаменито російскй верховоды, тому заздалегôдь рѣшили ся зарадити злому. И теперь, якъ доказують знатоки, Японія була бы поборена черезъ Росію такъ певно, якъ два а два е чотыри.

Заворушеня въ Хорватіи повторили ся минувшого тыжня зъ такою силою, що мадярске правительство було спонукане уживати всѣхъ можливыхъ средствъ, абы ихъ подавити. Въ мѣстѣ Аґрамъ прійшло навѣть до динамітовыхъ атентатôвъ. Ворохобники мали пôдложити динамітову бомбу пôдъ палату одного высокого урядника, загорѣлого Мадяра, и высадили еѣ у воздухъ, почôмъ слѣдували грôзнй демонстрации.

Ще гôрше було въ мѣстѣ Людґраґу, де кôлька тысячна товпа доохрестныхъ селянъ знищила 50 мадярскихъ домôвъ, касу и правительственнй будинки. Завозване вôйско ужило оружія и убило 7-охъ ворохобникôвъ а 137-охъ увязнило. Въ мѣстѣ и охресности заведено наглй суды.

Австрійскій цѣсарь, Францъ Йосифъ I., мавъ оногды заявити ґрафови Куенъ Гедерварому, президентови угорского кабінету, що наколи въ его державѣ не настане миръ и порядокъ, коли народы не залишать довголѣтныхъ спорôвъ и мѣжусобиць а обструкція въ обохъ парляментахъ буде дальше продовжати ся, такъ вôнъ зрече ся престола. Цѣсарь мавъ се сказати такъ рѣшучо, що нема найменшого сумнѣву о якôй небудь крутни зъ его стороны. Остогидло ему правлѣне середъ такихъ обставинъ, ось и все.

Не хоче лишень старый признати ся, що и вôнъ причинивъ ся до вытвореня саламахи яка теперь настала въ Австріи. Загально звѣсно, що Австрія се лишь на пôвъ конституційна держава,, въ котрôй цѣсарь мае ще величезну власть та на жаль, не употребляе еѣ, якъ слѣдъ. Ту лишень сильнй панують, а цѣсарь всегда стоявъ противъ угнетаныхъ и покривдженыхъ, що домагали ся своихъ правъ. Дежь въ такôй державѣ буде гараздъ и загальне вдоволене?

Проводиръ македоньскихъ повстанцѣвъ Борисъ Сарафовъ — якъ доносять зъ Атенъ — погибъ передъ кôлькома днями вразъ изъ кôлькома товаришами отроеный православнымъ попомъ. Мала се бути месть попа за те, що Сарафовъ хотѣвъ ему звести дочку.

Допись.

Зъ Philadelphia, Pa.

Дня 5. Юлія вôдбувъ ся у насъ въ Филядельфіи народный мітинґъ, на котрый зôбралось до 150 людей. Выбраный на предсѣдателя Мих. Ґардошь удѣливъ голосу о. Пôдгорецкому, котрый дуже красно обговоривъ и пояснивъ ось якй справы:

Гогоривъ про положене Русинôвъ въ Австріи, Росіи и Угорщинѣ. Про політичный и економічный гнетъ въ Австріи; про посереднй податки якй люде мусять платити навѣть вôдъ найпотрѣбнѣйшихъ рѣчей, якъ соль и т. п. Дальше порôвнавъ положене панôвъ и урядникôвъ въ Росіи зъ положенемъ робучого народа, та сказавъ якъ въ Росіи о добро народа старають ся студенты и робôтники та якъ ихъ за се сотками высылають на Сибѣрь.

Дальше про заборону въ Росіи выдаваня книжокъ въ нашôй рускôй мовѣ, о касованю рускихъ школъ мадярами, та о деякихъ угорскихъ священикахъ, що суть патріотами мадярскими а не рускими.

Вкôнци говоривъ о. П. о Русинахъ американьскихъ. Вôнъ пояснивъ справу завязованя братствъ и орґанізацій та представивъ якй зъ сего е краснй корысти и скôлько котра орґанізація мае членôвъ. Вказавъ на злу привичку Русинôвъ до сварнѣ та заохочувавъ всѣхъ до згоды, показуючи красный примѣръ на другихъ народностяхъ, котрй красно годять ся безъ взгляду на переконаня що до вѣры и другихъ рѣчий. Звернувъ увагу зôбраныхъ на те якй булибъ корысти зъ того еслибъ Русины посылали дѣтей до высшихъ школъ, або учили якогось ремесла та згадавъ про школьный фондъ въ Америцѣ и Дôмъ Еміґраційный, що мае нынѣ въ касѣ вже $900.00.

Пôднѣсъ також, що Русины американьскй повиннй вертати до краю и купувати двôрскй посѣлости, або тутъ купувати фармы та старатись о якесь обезпечене для себе на старшй лѣта и для дѣтей. Звертаючись до філядельфійскихъ Русинôвъ сказавъ, що они повиннй чимъ скорше по старатись о свою школу та завязати комітетъ, котрый бы вышукувавъ Русинôвъ и старавъ ся ихъ лучити разомъ въ одну велику громаду.

По сѣмъ забравъ слово Ав. Кѣлый (православный родомъ зъ Угорщины) и запитавъ, чому галицкй и угорскй Русины не суть тимъ самимъ народомъ, що и Москалѣ, коли они всѣ суть славяне. На се дôставъ вôдповѣдь вôдъ о. Пôдгорецкого, що справдѣ Русины и Росіяне суть Славянами, але зъ сего не выходить, що они е одно и то саме. Препѣнь Поляки та Хорвати суть Славяне, або Чехи и Словаки — ба навѣть мають ту саму вѣру а однакъ суть особными народами, бо мають вôдмѣнну мову, звычаѣ и характеръ. А така сама рôжниця е мѣжь Русинами и Москалями.

По вôдповѣди о. Пôд. забравъ слово знову Кѣлый кажучи, що се неправда, що священикамъ російскимъ не вольно учити народа, та розказавъ якъ вôнъ бувъ у одного священика на обѣдѣ, котрый сказавъ, що Русинамъ не треба школы лише грошей вôдъ него. (Имени выдати не хотѣвъ, мабуть цaрославный).

По нѣмъ забравъ голосъ Стефанъ Мусяла и сказавъ Кѣлому коротесенько, що неправдою е що всѣ Славяне суть одно и те саме, бо якъ Полякъ и Москаль такъ Русинъ або другй славяньскй народы кождый мае щось свого вôдрубного, власного.

По сѣмъ забравъ слово Михаилъ Довбенько та сказавъ Кѣлому, що Москалѣ не суть те саме що мы, бо мы не можемо зъ ними розмовитись. Казавъ ще про те якъ Москаль угнѣтае насъ Русинôвъ въ Росіи, якъ козаки боролись за волю, та якъ на ихъ головахъ основаный теперѣшный Петербургъ, — та о орґанізаціи народнôй, щобъ разомъ лучитись.

По нѣмъ забравъ слово Михаилъ Заяць (царославный та австрійскій пôдданый). Сказавъ що якъ приѣхавъ въ 1890 роцѣ до Америки то деякй Русины зъ него смѣялись, що вôнъ говоривъ „теразъ“ а не „теперь“.

Вôдповѣвъ ему на те М. Мусяла, що если хтось зъ его „теразъ“ посмѣявъ ся то бувъ дурный. А вôнъ теперь не лишь „теразъ“ говорити але и слухати своеи рускои бесѣды не хоче, тôлько московску.

На се забравъ також слово мѣсцевый дякъ Василь Лутакъ и сказавъ ему, що если ся зъ него хтось смѣявъ зъ его „теразъ“ то вôнъ черезъ те не повиненъ бувъ свого цуратись. По нѣмъ забравъ слово Авґустинъ Смакула (цaрославный, родомъ зъ Галичины) кажучи, чому мы не тримаемось сего чого нашй батьки тримались (забуваючи, що самъ змѣнивъ вѣру). Дальше забравъ слово Йосифъ Аерсъ и сказавъ якъ велика рôжниця е мѣжь словомъ „Русь“ а „Росія“. Якъ въ краю Русины народовцѣ хотѣлись кôлька разôвъ злучити зъ москальофілами то все не удавалось, бо москальофілы все зрадили. Такъ само хотѣвъ вôнъ и тутъ прôбувати зъ ними злучитись и и працювати вспôльно для добра народа, але переконавъ ся, що зъ ними не може ничь зробити и якъ бачить то они таки суть нашими найбôльшими ворогами, отжежь взывае до борбы зъ ними. Дальше забравъ голосъ Франко Шуда взываючи выбрати комітетъ народно-орґанізаційный, та щобъ завѣдомити пароха о. Грабаря о нынѣшныхъ зборахъ и завôзвати его до працѣ. На тôмъ закôнчено бесѣду и приступлено до выбору комітету народно-орґанізаційного, въ котрого складъ ввôйшли: Михаилъ Довбенко, предсѣдатель; Антоній Кмита, секретарь; Стефанъ Мусяла, касіеръ; Михаилъ Яросевичь, Лука Щебицкій, Антôнъ Хомикъ и Василь Хоростѣй. При тôмъ на внесене Теодора Кохана зôбрано на бурсу въ Новôмъ Санчи $1.13. По сѣмъ замкнено зборы а кождый зъ веселымъ серцемъ вертавъ домôвъ. Замѣтити мусимо, що се першій рускій мітинґъ въ Филаделфіи та що выпавъ вôнъ надсподѣвано добре, бо молоди серця натхнувъ охотою до працѣ. За що честь и слава Филаделфійскимъ Русинамъ а подяка о. Пôдгорецкому за его трудъ, що не жалувавъ прибути до насъ, абы насъ просвѣтити.

За комітетъ.
Мих. Ґардошь, предсѣдатель.
Мих. Яросевичь, секретарь.

Справы „Союза“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1902—1904.

Головный предсѣдатель — о. М. СТЕФАНОВИЧЬ, 619 Carson Str., Pittsburg, Pa.

Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ, Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касіеръ — АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель..... М. Кравчишинъ NORTHAMPTON, PA.

Заст. касіера.................... И. Глова EXCELSIOR, PA.

Радні:

М. Турокъ................ Priceburg, Pa.
Мих. Пачута.............. Mt. Carmel, Pa.
Діон. Голодъ.............. Jersey City, N. J.
Мих. Грацонь.............. McKeesport, Pa.
Андрей Добошъ.......... Lansford, Pa.
Ив. Сабатъ................ Yonkers, N.Y.

Ихъ заступники:

Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ, А. Валевскій, Ник. Добровскій.

Контрольна комісія:

о. Н. Пôдгорецкій, box 31, Jersey City, N.J.
К. Кирчôвъ, 140 Essex Str., „ „
Ив. Гардый, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

Рухъ

въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

За 70 центôвъ на мѣсяць Союзъ платить 600 долярôвъ посмертного за мужа, а 300 доляpôвъ за жену и други запомоги въ разѣ инщихъ нещасныхъ выпадкôвъ.

Въ Союзѣ можете убеспечити вашѣ дѣти за таншѣ грошѣ якъ де инде а посмертне за нихъ дôстанете бôльше якъ деинде.

Читайте! Оголошене! Читайте!

Молодечій Клюбъ 4-охъ Михайлôвъ (вôддѣлъ 70. Р. Н. Союза) устроює ПЕРШІЙ ВЕЛИКІЙ ПІКНИКЪ въ Baldwin Park, Jersey City, N. J., вô Вторoкъ, 4-ого августа (серпня) 1903. Початокъ о год. 1. по полудни. Музика знаменита. Вступъ вôдъ особы 25 ц. Кандидаты, котрѣ пôдчасъ пікнику зголосять ся до секретаря, будуть приняті до Клюбу БЕЗЪ ВСТУПНОГО.

Запрашае ся всѣхъ до якъ найчисленнѣйшои участи.

За комітетъ:
Андрей Саидовичъ, предс.
Михайло Келичава, 144 Morris St. секретарь.

Рôчный мітинґъ братства св. Иліи въ Scranton, Pa. вôддѣлъ Союза 40 вôдбуде ся дня **26 Юлія 1903** року въ галѣ пôдъ церквою св. Йоана Хрестителя. На мітинґу буде выбирати ся новый урядъ и принимати новыхъ членôвъ. Членъ не явившій ся на мітинґъ заплатить 50 центôвъ кары. урядникъ 1 дол.

Лешко Демко, секретарь.

Повѣдомляю

всѣхъ членôвъ братства св. І. Хрестителя въ Монесенъ. Па., щобы всѣ явили ся на мітинґъ, якій вôдбуде ся дня 2-го Августа 1903 въ рускôй гали на Монесенъ о другôй годинѣ пополудни. Братъ Иосифъ Комай зволить вôдчинити галю пôвъ до другои. Буде ся радити о дуже важныхъ рѣчахъ.

Алекс Горощакъ, предсѣдатель.

Мітинґи

братства св. Петра и Павла и Союза въ Dunlo, Pa. будуть вôдбувати ся всегда въ другу Недѣлю кождого мѣсяця.

А. Шурай, секретарь.

Посвячене фаны.

Дня 30. Августа, то єсть въ Недѣлю по Успенію Пр. Богород. вôдбуде ся посвячене фаны Братства св. Йоана Хрестителя въ Травґеръ, Пъ., проте кождый членъ мае ся явити пôдъ карою грошевою.

Также просимо дуже красно сусѣдні Братства, щобы зволили явити ся на посвячене, особливо Братства: св. Петра и Павла въ Травґеръ, Пъ. вôддѣлъ 32, Трохъ Святителѣвъ въ Витні, Па. Покр. Пр. Богород. въ Травґеръ, Па. належаче до Соединенія и Бр. изъ Савтвестъ, Па.

Въ имени Бр. св. Йоана Хрестителя въ Травґеръ, Па.
Алекс. Семаницкій, предсѣдатель,
Михаилъ Ющакъ, секретарь. 27

Въ Jersey City, N. J. въ домѣ ч. Ив. Вірта основало ся дня 17. юлія б. р. просвѣтно-добродѣйне товариство **„Родина“** и цѣле приступило до Р. Н. Союза въ присутности о. Н. Пôдгорецкого и ч. Юрія Пôдсадочного. Выбрано слѣдуючій комитетъ: Ив. Віртъ, предсѣд.; Феликъ Мачуґа, заступникъ предсѣдателя; Спиридіонъ Сѣмкôвъ, секр., Fairmount Ave.; А. Титла, заст. секр.; Григ. Пинкальскій, касіеръ; Ив. Ялицкій, заст. кас.; Петро Лѣсакъ и Кар. Бучковскій, контрольоры; Ив. Щерба, маршалокъ; Петро Титла, капітанъ. Мітинґи будуть вôдбувати ся кождого першого о годинѣ 8 вечеръ въ домѣ ч. Ив. Вірта. Се вже третый зъ ряду Вôддѣлъ Союза въ Jersey City, N. J. Желаемо тов. „Родина“ якъ найкрасшого розвою.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

Петро Старай, членъ Р. Н. Союза, вôддѣлъ 16, упокоивъ ся 29 Юнія 1903.

Стефанъ Оверчакъ, родомъ зъ Лукового, повѣтъ Лѣско, членъ Р. Н Союза умеръ въ Ford City, Pa дня 6-го Юлія 1903.

Вѣчная имъ память!

Квітъ.

Отсимъ посвѣдчаю, що я одержавъ вôдъ Р. Н. Союза $300.00, словомъ триста доляpôвъ яко посмертне по моѣй бл. п. женѣ, за що сердечне дякую братству Р. П. Богородицѣ въ Лансфордъ, Па. и урядови Р. Н. Союза.

Лансфордъ, Па. 13-го Юлія 1903.
Андрѣй Марущакъ.
СВѢДКИ: Петро Высовскій, Василь Брасо.
[печать] Сидоръ Скарлошь, предсѣд. Михаилъ Терепаць, секрет.

Квітъ.

$100.00

Received Catskill Station, N. Y. from Russian National Union of America One Hundred Dollars, July 6th 1903.

Teodore Warian.
Witness: Henry Q. Mack.

Квітъ

на два сто тринайцять доляpôвъ $213.00, котрѣ пп. Алексій и Анна Скубы отримали яко посмертну запомогу по сынѣ Николаю Скубѣ зъ Головнои Касы Р. Н. Союза въ Америцѣ.

Святкова велика, дня 26 Червня, 1903.
Алексей и Анна Скубы.
СВѢДКИ: Иванъ Константкевичь, Иванъ Пухиръ.
Урядъ парохіяльный въ Святковѣ
Захарія Барновскій, священикъ.

Подяка.

Въ имени Теодора Варіяна и его убогои родины складаю сердечну подяку поважанымъ урядникамъ Руского Народного Союза, що ласкаво узгляднили нужду нещасливои родины признанемъ сто доляровои запомоги, котру уже одержавъ Теодоръ Варіянъ дня 6 Юлія 1903. Нехай Господь крѣпить Союзъ. бо се едина помôчь бѣдному и нещасному Русинови въ Америцѣ.

Такъ само складаю вамъ братя Союзане сердечну прилюдну подяку за Ваші жертвы, що поспѣшили прислати на мои руки — на вôдозву для бѣднои родины. Тыхъ жертвъ было разомъ на суму $50.90, пятьдесять доляpôвъ и девятьдесять центôвъ, — котрѣ я доручивъ Теодорови Варіянови дня 6 Юлія въ присутности найблизшого фармера Henry Mack-a. Спаси Богъ за вашу щедру руку, нехай Господь нагородить тымъ, щобъ вы нѣколи не жадали такои помочи.

К. Кирчôвъ.

Дальшѣ жертвы на мои руки для родины Варіяна прислали:

Павло Чухта, Jersey City, N. J.	1.00
Феврона Спякъ „	1.00
Гавріилъ Дзядикъ, Ansonia, Conn.	1 00
Зъ акафисту въ Трой, Н. Й.	2.50
Разомъ	$5.50

Квітъ

$50.90.

Received Catskill Station, N. Y. from K. Kirczow of Jersey City, N. J. fifty dollars and 90 cts. July 6. 1903.

Teodore Warian.
Mitness: Henry Q. Mack.

На руску бурсу въ Новôмъ Санчи зложивъ:

Андрѣй Павликъ, Ню Йоркъ	1.00
Вже квітована сума	$99.68
Зôбрано доси	$100.68

Посылайте жертвы на адресу:
Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

Пошукує краянъ краяна!

Зъ 16. на 17. Юлія ночувавъ краянъ у своихъ краянôвъ въ Ню Йорку. 17-го оставъ дома тамъ де краянки були на бордѣ и укравъ одноѝ дѣвчинѣ $4·90, останнѣ центы. Она небога хора, належить до бенефіту Сестричного Бр. Св. Ольги. А другôй дѣвчинѣ укравъ 30 центôвъ, бо бôльше не найшовъ. Я краянъ прошу его, щобы тіи центы звернувъ тымъ дѣвчатамъ до Суботы, бо если нѣ, то въ другôмъ числѣ „Свободы“ выголошу его имя публично.

Н. Н.

Памятайте на руску бурсу въ Рогатинѣ и засилайте грошѣ на адресу George Pidsadoczny, Box 31, Jersey City, N. J.

Справоздане касове

„Р. Н. Союза“ за мѣсяць Юній, 1903.

Ч. бѣжуче		
694	Granville, N. Y. Бр. св. Григ.	12.45
695	McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	60.41
696	Gradatim, Pa. М. Р. Н. Р.	10.40
697	Buffalo, N. Y. Бр. св. І. Хрест.	23.17
698	Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	41.09
699	Manown, Pa. Бр. св. О. Николая	46.63
700	Baltimore, M. D. Бр. св. Анны	8.55
701	Terryville Conn., Бр. св. Арх. Михаила	16.75
702	Ramey, Pa. М. Р. Н. С.	85.82
703	Jersey City, N. J. Клюбъ 4-охъ Мих.	9.62
704	Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	36.06
705	Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	26.60
706	Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	15.79
707	McKeesport, Pa. Бр. св. І. Хрест.	36.59
708	Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богород.	50.20
709	New York, N. Y. тов. Зоря	11.60
710	Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	7.52
711	Cleveland, O. Бр. св. О. Николая	16.80
712	Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	18.71
713	Old Forge, Pa. М. Р. Н. С.	4.86
714	Philadelphia, Pa. М. Р. Н. С.	5.80
715	Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	16.93
716	Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	39.90
717	Scottdale, Pa. Бр. св. І. Хрест.	19.75
718	Monessen, Pa. Бр. св. І. Хрест.	22.48
719	New York, N. Y. М. Р. Н. С.	10.79
720	Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	23.50
721	Superior, Pa. Бр св. Георгія	14.00
722	Desloge, Mo. Бр. св. І. Хрест.	42.53
723	Waterbury, Conn. М. Р. Н. С.	18.65
724	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	19.01
725	Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Иліи	25.94
726	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Михаила	42.94
727	Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	15.75
728	Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	96.65
729	Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	22.23
730	Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	77.65
731	Trauger, Pa. Бр. св. І. Хрест.	36.68
732	Olyphant, Pa. Бр. св. І. Хрест	168.81
733	St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	186.80
734	Pittsburg, Pa. О. М. Стефановичь [зворотъ асиґ. Нро 34]	100.00
735	О. И. Заклиньскій зъ Канады	2.10
736	Sterling, Pa. Бр. св. І. Хрест.	10.40
737	Priceburg, Pa. Бр. св. Василія	85.13
738	Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	54.93
739	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	26.88
740	Alden, Pa. Бр. св. Волод.	12.38
741	Providence, R. I. М. Р. Н. С.	6.24
742	Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	32.80
743	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	69.67
744	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	39.55
745	Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	22.03
746	St. Clair, Pa. Бр. Ир. Богород.	29.65
747	Mt. Carmel, Pa. Сестр. бр. Пр. Богород.	5.40
748	Shamokin, Pa. А. Шаршонь за календарѣ	65.93
749	Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	13.30
750	Cleveland, O. Бр. св. О Николая	7.70
751	Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	25.05
752	Yatesb ro, Pa. М. Р. Н. С.	15.94
753	Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	258.58
754	Whipany, N. J. М. Р. Н. С.	7.55
755	Newark, N. J. Бр. св. І. Хрест.	4.20
756	Mt. Carmel, Pa. Бр. П. и П.	38.18
757	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Иліи	56.96
758	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	48.66
759	S . Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	43.27
760	Troy, N. Y. Бр. св. О. Николая	19.40
761	Pittsburg, Pa. М. Р. Н. С.	45.65
762	Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	13.35
763	Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	39.05
764	Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	40.25
765	Northampton, Pa. Бр. Усп. Пр. Богор.	70.62
766	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Волод.	20.10
767	Mayfield, Pa. М. Р. Н. С.	13.56
768	Звернено до приходу уневажнену асиґнату (№ 166)	42.00
769	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	117.57
770	Whitney, Pa. Бр. Трехъ Свят.	57.67
	Приходъ въ Юнію	3,008.84
	Розходъ въ Юнію	2,386.17
	Надвышка приходу въ Юнію	622.67
	Зъ перенесеня готôвки зъ кôнцемъ Мая	13,336.04
	Готôвка зъ кôнцемъ Юнія	13,958.71
	Пожички	1,793.81
	Загальный станъ касы зъ кôнцемъ Юнія 1903,	$15.752.52

А. Шаршонь, касіеръ, — С. Ядловскій, секретарь,
Н. Пôдгорецкій, контрольоръ.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Линень		
23	Ч.	† Антонія печерск.
24	П.	Ольги княг. руск.
25	С.	Иларія, Прокла
26	Н.	7 по Сош. Гавріила Арх.
27	П.	Онисима
28	В.	† Володимира кн. руск.
29	С.	Атиногена

— **Дня** 15. с. м. о год. 11·05 передъ полуднемъ стало ся нещасте въ West-Troy, N. Y. Микита Бѣскупъ, род. зъ Ждынѣ (Горлицѣ) замешкалый въ West-Troy, N. Y., переходивъ треками до шапы, въ котрой працювавъ, въ тôмъ надлетѣвъ тренъ и забивъ го на мѣсци.

Покôйный перебувавъ въ Америцѣ вôдъ 15 лѣтъ а въ Трой вôдъ 11 лѣтъ и своею чемностію, приязностію якъ и людянымъ обходженемъ ся зъ кождымъ — зъеднавъ собѣ немалый кружокъ приятелôвъ, такъ помѣжь своими краянами якъ и чужими, тожь и похоронъ дня 17. с. м. выпавъ надзвычайно величаво.

При участи Брацтва св. о. Николая (котрого покôйный бувъ секретаромъ), Брацтва Сестричного „Благовѣщеня Пр. Д. М.“ и немалого числа знакомыхъ, въ супроводѣ знаменитои банды Dorings Band, спроваджено тлѣнні останки покôйного зъ W. Troy о 9 г. до рускои церкви въ Troy зôдки, по вôдправѣ Сл. Божои и чину похоронного рушивъ величавый походъ назадъ на W. Troy на мѣсце вѣчного спочинку.

Вѣчная ему память!

— **Всѣляки** тросты въ Америцѣ завязують ся, але якій завязали рускі жены на Ґрінпойнтъ, Н. Й., то о такôмъ певно еще нѣхто не чувъ. Рускі жены зробили тростъ, щобы не ходити до свого Русина до стору тôлько до жида. Чижь то не красно?

— **Незвычайна** подѣя лучила ся оногды въ Алтонѣ, Па., пôдчасъ похорону однои 15-лѣтнои дѣвчины. Коли вже привезено домовину на кладовище, поставлено бѣля выкопаного гробу и скôнчено заупокойні молитвы, померша порушила ся въ домовинѣ и почала кликати о помôчь. По вôдчиненю домовины показало ся, що дѣвча воскресло, чи лѣпше сказати, пробудило ся зъ летарґу въ якій было занепало. Урадовані родичѣ завезли тодѣ мниму померщу домôвъ, де она по двохъ дняхъ зовсѣмъ прійшла до силъ.

Американьскі паперы. Юнайтедъ Стейтсъ Дистриктъ Кортъ надъ почтою въ Скрентонъ засѣдае майже кождого дня въ роцѣ и выдае паперы. Хто хоче достати паперы може прійти зô свѣдками до сего корту и дôстати паперы таки того самого дня. Потреба однакъ повѣдомити о своимъ приходѣ впередъ клярка E. R. W. Searle, Federal Bldg., Scranton, Pa., щобы вôнъ мôгъ все приготовити до переслуханя. 21

ВСЯЧИНА.

Два циганы.

— Твой отець давно померъ?
— О, вже бôльше якъ 10 лѣтъ.
— Що му ся стало?
— Загризъ ся, що го. . повѣ.

Щирый.

— Безъ тебе, любко, не могу ...
— Безъ мене, чи безъ мого ...?
— Безъ тебе; безъ тебе, бо твое ... и такъ заберуть вѣрителѣ.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ кранявъ черезъ нашу газету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошене наперед.

Де есть?

...шь Награнтъ, родомъ зъ Шляхтовои, ...чина. Пріѣхавъ до Америки около 12 ...въ тому назадъ. Теперь перебуває въ ...делфіи, Па. Належить до Соединенія. ...ае его швагеръ:
JACOB BETELAK, 345 O'Connor Ct. Scranton, Pa. 30

„О май ґали, о байґали,
тажь то є друкованый листъ.“

Зашлѣть почтову марку по великій, новый, илюстрованый катальоґъ рускихъ и польскихъ друкуючихъ машинокъ, гармонійокъ, граючихъ и кукаючихъ годинниковъ и иншихъ много до зачудованя интересованыхъ новостей.

Адресуйте листы:
S. KELTONIK,
PUNXUTAWNEY, PA.

J. A. QUINN,

Одинокій погребникъ и бальсамовачь въ тыхъ сторонахъ. Мешкає на Ridge Str., Lansford, Pa. Людей, що мешкають въ Nesquehoning, Coaldale, Hauto, Summit Hill и Lansford обслужить чесно, тано и скоро.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЬ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мей!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашь? Зводки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашь милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...
— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугує якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

Выробляє братскі машлѣ, шапки, ôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробки высылає даромъ.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

К. Файферъ,

одинокій славяньскій погребникъ въ Питсбургу и околици.

Вынаймає вôзки и повозы на весѣля, хрестины, похороны и т. п. по дуже умѣркованôй цѣнѣ.

Єго офисъ лишь оденъ блакъ вôдъ рускои церкви, 806 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вôнъ всѣляке мясо має,
Зъ людьми красно розмовляє
И по руски, по словеньски,
Поанґлицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ добрôй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды люцкой ся не боить.

Тожь Русинамъ треба знати,
Що єго тре пôдпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакує,
Бучерня чиста, ажь ся серце радує.

Справедливе чудо у тôмъ люде є,
Що такъ смачного мяса нѣгде не є;
Други бучеры дуже жалують,
Що у Югаса всѣ люде купують,

Мы, Руснаки не жалуємо,
Вôдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вôнъ у Scranton найлѣпше мясо має,
О тôмъ кожда дитина навѣть добре знає:

Що хто вôдъ Югаса мяса скоштує,
До смерти не пересмакує,
Смакъ найлѣпшій вôдъ всього,
Зъѣвбысь й вола цѣлого.

Тожь милі братя, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшои бучернѣ до Югаса ходѣть
Добре, тано, справедливо,
Чисто, смачно и уцтиво!

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ДІЯМЕНТОВЫЙ ЕЛЄКТРИЧНЫЙ ХРЕСТЪ,

званый також хрестомъ Вольта, зôставъ вôдкрытый кôлька лѣтъ тому въ Австріи, а задля своихъ великихъ прикметъ розповсюднивъ ся скоро въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Скандинавіи и другихъ европейскихъ краяхъ, где нынѣ уважають єго за найсильнѣйше средство противъ ревматизму и другихъ слабостей.

Електричный Діяментовый Хрестъ лѣчить ревматизмъ мускулôвъ и суставôвъ, невралґію, болѣ въ цѣлôмъ тѣлѣ, нервовôсть, нервове ослаблене, безсонницю, пригноблене, ґістерію, паралѣжь, трясене, ударъ, епілепсію, танець св. Віта, пальпітацію, нервовый бôль головы, и всѣ слабости нервового системy. Єго добродѣйный впливъ видно вже по кôлькохъ годинахъ, хотяй часомъ треба на него ждати кôлька день.

Коштує доляра, при чѣмъ ґарантує ся, що принесе стôлько корыста, що найлѣпшій електричный поясъ, що коштує 15 або 25 рази тôлько. Нѣхто въ родинѣ хорый чи здоровъ, не повиненъ бути безъ Електричного Хреста, сего найлѣпшого средства противъ слабостямъ. Пришли доляра, а мы пôшлемо тобѣ оплаченый оденъ Електричный Діяментовый Хрестъ або 6 за 5 доляро̂въ. Тисячѣ листôвъ вôдъ особъ, которыхъ вылѣчивъ сей Хрестъ, суть достаточнымъ доказомъ єго силы. Ось два зъ нихъ: Маламъ болѣ черезъ много лѣтъ; теперь єсмь здорова. Діям. Елект. Хрестъ вылѣчивъ мене. Каролѣна М. Пітерсенъ, Riechfield. Utah. Diamond Electric Cross Co., 206 Milwaukee Ave., Chicago. — Пов. Пан-ове: Вже 3 мѣсяцѣ ношу Діямент. Електр. Хрестъ. Давнѣйше мавъ я болѣ въ моихъ плечахъ, такъ що не мôгъ грати на скрипцѣ. Теперь чуюсь зовсѣмъ добре. Зъ поважанємъ. W. Simon, учитель, Schaumburg, Cook Co., Ill. Марець 20. 1900. — New Orleans, La. 28. лютого, 1902. — Пов. Панове Въ залученю посилаємо Вамъ $5.00 на пять електричныхъ крестôвъ. Тѣ, котрѣ мы передше одержали приносять чудесну помôчь. Просимо прислати якъ нейскорше. — СЕСТРЫ БЕНЕДИКТИНКИ. 2824 Douphine str. New Orleans, La

DIAMOND ELECTRIC CROSS CO. Dept. 72.
306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровшій и найтаншій напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Юліянъ Копистяньскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Первôрядный салюнъ рускій. — Найлучшій напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юльки.

ДАРОМ 14 ПРЕКРАСНИХ ПОДАРКІВ! НАЙБІЛЬШИЙ БАРҐЕН ПРЕДЛОЖЕНИЙ КОЛИНЕВУДЬ! НИЧ НЕ КОШТУЄ БАЧИТИ ТОВАР! Днесь предкладаємо одну з найлїпших годин які продають: Правдиву Американьску 14 к. з подвійною золоченою ковертою, женску або мужеску з Правдивим Американьским Осередком, дорогими каменями, добрим ходом R. R. ґарантовану, ніклеве викінчене, зреґулювану з письменною Ґаранцією 20 літ, що до вигляду, витревалости рівну $40 щирозолотій годинці. Всім людям тої класи годинки даємо в протягу найблизших 60 днів зовсім даром слідуючі красні подарки: 1 Віденьску файку з морскої пінки, з бурштином вартости $1.50; 1 Правдиву з мор. пінки циґарницю варт. 75 ц; 1 правдиву м. п. циґарничку 50 ц; 1 гарний капшук на тютюн 25 ц; 1 ніклове пуделко на сірники 25 ц; 1 елеґантний золотий ланцушок з Cameo Charm $1.50; 1 прекр. золочену брошку $1.00; 1 пару кульчиків з бриляньтами 1.00; 1 прегарну шпильку до машлї з каменем 40 ц; 1 пару золочених спинок до маншетів 40 ц; 1 пару золочених спинок до рукавів 25 ц; 2 спинки до ковніра 50 ц; і 1 добру спинку на груди з красним каменем 75 ц. Годинку і 14 подарків шлемо C. O. D. $4.98 і кошта експресу з правом безплатного оглядання і відослання назад на наш кошт єсли не подобають ся. Де нїт експресового офісу треба $4.98 післати зъ ордером. Хто пішле гроші з ордером дістане єще кишенковий ніж даром і всї річи оплачені реджістрованою почтою ОДНА ГОДИНКА ДАРОМ З ПОДАРКАМИ єсли купиш або продаш 6. Пиши чи хочеш женьску чи хлопску годинку. До женьских годинок посилаєм 50 ц. довгий Lorgnette ланцушок вмісто Дикенса. Пиши днесь заким наш товар буде розпроданий. Адрес ATLAS JEWELRY CO., 67 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

ПОМОЩЬ — ХОРЫМЪ!

КТО И ЩО ЕСТЬ ПРОФЕССОРЪ КОЛЛИНСЪ И ЯКЪ ОНЪ ЛѢЧИТЪ ХОРЫХЪ.

Каждый человѣкъ повиненъ знати що то близшого о лѣкарѣ, которому онъ свое здоровлье, ба и свое житье повѣрилъ. Есть много такихъ, которыхъ Профессоръ Коллинсъ вылѣчилъ, якъ того доказують тысячи а тысячи писемъ отъ нимъ вылѣченыхъ пацієнтовъ, которы єго и добре познають, но и все новы а новы пацієнты къ нему горнутся о раду а тіи вправдѣ будутъ потѣшены, если щого больше о нимъ дочитаются.

ПРОФЕССОРЪ КОЛЛИНСЪ все смотритъ зъскати собѣ довѣріе у хорыхъ, перше доки бы началъ ихъ лѣчити, и проситъ, щобъ хоры ничь не затаѣли передъ нимъ; онъ хоче знати все, щобъ могъ цѣлковито знати станъ пацієнта. Прото есть онъ къ каждому ласкавый и пріятный. Кто его отвѣдає, то каждый найде у Профессора КОЛЛИНСА найлучшого пріятеля. Его дуже тѣшитъ если терплящому въ якой-будь хоротѣ може помочи. Профессоръ КОЛЛИНСЪ властне теперь есть въ цвѣтущомъ станѣ мужескомъ и славится своимъ здоровлемъ—а въ здоровомъ тѣлѣ здоровый духъ перебывае.

Профессоръ Коллинсъ много роковъ студіовалъ медицины и цѣлый свой молодый вѣкъ посвятилъ тѣмъ студіямъ, въ которыхъ онъ дуже интересовался а ажь познѣйше началъ лѣчити хорыхъ въ шпиталяхъ а потомъ въ своимъ приватномъ заведенью. Глубокими студіями и практикою присвоилъ собѣ познанье лѣковъ и хоротъ нагольно, що теперь дуже легко познае онъ кажду хороту зъ опису въ письмѣ а лѣкъ на кажду хороту знае онь напамять. При томъ есть ему на великой помочи природомъ ему дана память. Профессоръ КОЛЛИНСЪ если посмотритъ на своего пацієнта, то сейчасъ познае его — будь-яку — хоробу.

Профессоръ И. С. КОЛЛИНСЪ.

Профессоръ Коллинсъ дастъ вамъ колька пытань а уже знае, що вамъ хибитъ. Въ важнѣйшихъ случаяхъ осмотритъ хорого и скаже сейчасъ ему, чи его хороту можъ вылѣчити, або нѣтъ. Высше 100 нездоровыхъ людей голосится у него каждого тыждня, но о много больше есть такихъ, которы не могуть къ нему прійти лично, то лишь письменно просятъ его о помочь и о раду. А лѣчитъ такъ до него удавшихся лично, якъ и на 100 миль отдаленыхъ пацієнтовъ. О его удачномъ лѣченью свѣдчатъ найлучше тіи тысячи писемъ, которыхъ онъ що-тыждня достає отъ своихъ пацієнтовъ, которы дякують ему за уздоровленье.

Профессоръ КОЛЛИНСЪ вылѣчилъ много такихъ, которымъ уже жаденъ лѣкарь не могъ помочи а стояли надъ гробомъ,—онъ ихъ потѣшилъ, подалъ имъ нову силу и привернулъ имъ ихъ здоровлье.

КОМУ не можна помочи, отъ того не возме ани цента. Если къ нему удастся невылѣчительный хорый человѣкъ, тому просто скаже, щобъ даромъ свои гроши не марнѣлъ на лѣки, но при томъ дасть ему добру раду, якъ мае жити, щобъ послѣдныи дни своего житья продолжилъ.

НЕ ТРАТЬТЕ НАДѢѢ,

ПОКИ передомъ не порадитеся Профессора КОЛЛИНСА. Сколько вылѣчилъ онъ такихъ, которы уже были наклоненны къ гробу а инны лѣкарѣ не могли имъ помочи, лишь гроши даромъ брали. Тогда если терпите на будь-яку тяжку хороту, то удайтесь къ тому славному доктору, а слухайте що вамъ онъ скаже; если вылѣчилъ тысячи инныхъ, то будьте певны, що и вамъ поможе.

ЕСЛИ терпите на яку-нибудь хроничну хороту, то не выдавайте свои гроши даромъ на будь-якихъ лѣкарей, но пиште Проф. Коллинсу, а будьте певны, що того не пожалуете. Свою хороту опишитъ докладно, подайте свой вѣкъ, якого пола, и що васъ болитъ а Профессоръ КОЛЛИНСЪ съ удосконалитъ вашу хороту и дастъ вамъ отвѣтъ. Прото не откладайте, бо чѣмъ долгше, то тѣмъ горше про васъ. Огонь гаситъ пока онъ малый, ибо якъ онъ сбôльшится, то уже тяжко его угасити. Такъ то и съ хоротомъ.

ЕСЛИ уже былисьте лѣчеными другими докторами—а не вылѣчили васъ, тоне тратьте надѣѣ, но безъ ганьбы опишитъ все. Профессоръ Коллинсъ письма не публикуе хиба таки, которыхъ писатели на тое поволили для свидѣтельства Профессора КОЛЛИНСА.

Пишитъ по словенски или по русски, лишь на тую адресъ:

Prosessor E. S. COLLINS,

150 W. 34th Street, NEW YORK CITY.